

Antras Pažangos Vajus

Vajus baigiasi
birželio 1 dieną

Antras Pažangos Vajus pasibaigs birželio 1 dieną. Vienok visos aplikacijos, kurias bus gautos gegužio mėnesyje, gali būti pridėtos kuopų susirinkimuose birželio mėnesyje, nežiurint kurią dieną susirinkimas bus. Jos bus priskaitytos organizatoriams kaip vajaus darbas.

Laukiame, kad iki to laiko visi pasiekę bent kurio laipsnio organizatoriai stovės vienu laipsniu aukščiau negu šiandien ir bus laimėję didesnes dovanas. Pereitą savaitę tik brolis S. MOCKUS, SLA išdo globėjas, pasiekė laipsnių aukščiau.

KETVIRTAS LAIPSNIS

Jonas Aymanas 38 kp., Brooklyn, N. Y.
J. Mickevičius 17 kp., Brockton, Mass.
C. K. Pikiel 195 kp., Pittsburgh, Pa.

3 LAIPSNIS

K. Katkevičienė 134 kp., Chicago, Ill.
J. Kaulinas 238 kp., Chicago, Ill.
B. Keblaitienė 352 kp., Detroit, Mich.
P. Kučinskis 352 kp., Detroit, Mich.
P. Račila 57 kp., Worcester, Mass.

2 LAIPSNIS

I. Ivoškievė ir E. Karaliūnienė 192 kp., New Kensington, Pa.
V. A. Kerševičius 30 kp., Scranton, Pa.
Petras Labanauskas 124 kp., Hartford, Conn.
J. Kasputis ir Vaičiūnas 212 kp., Kenosha, Wis.
A. Laurutanas 63 kp., Chicago, Ill.
A. Maliauskas 299 kp., Rumford, Maine
S. Mockus 43 kp., So. Boston, Mass.
P. R. Simanavičius 341 kp., Rhineland, Wis.
M. Stalionis 41 kp., Lawrence, Mass.
J. Tvaronaitis 207 kp., Manchester, Conn.
Wm. Wasukonis 200 kp., Detroit, Mich.

1 LAIPSNIS

Marie Bagočius 175 kp., Arlington, Mass.
F. Domash 363 kp., St. Louis, Mo.
M. Domash 214 kp., St. Louis, Mo.
J. Kluckinskas 164 kp., Frackville, Pa.
A. Kriaučiūnas 318 kp., Worcester, Mass.
A. Lukoševičius 152 kp., Brooklyn, N. Y.
K. Mankienė 134 kp., Chicago, Ill.
S. Masytė 352 kp., Detroit, Mich.
E. Molienė 200 kp., Detroit, Mich.
S. Petrulis 43 kp., So. Boston, Mass.
J. Pučkoriū 139 kp., Chicago, Ill.
A. M. Praskėvičius 14 kp., Cleveland, Ohio
J. Stankus 277 kp., Leechburg, Pa.
J. Survilas 191 kp., E. Cambridge, Mass.
J. M. Tumavičienė 355 kp., Norwood, Mass.
A. Zimkus 142 kp., New Haven, Conn.

DAR NEPASIEKĖ PIRMO LAIPSNIO
(bet greit ketina pasiekti)

P. Andrejūnas 305 kp., Manchester, N. H.
J. Andriūšis 35 kp., Wilkes Barre, Pa.
O. Aukštakalnis 210 kp., Williamstown, Pa.
M. K. Aušriūtė 126 kp., New York, N. Y.
P. Balėkonis 50 kp., Binghamton, N. Y.
V. Baranauskas 227 kp., Des Moines, Iowa
J. Barškieitis 92 kp., Courtney, Pa.
B. Brazaičiūtė 132 kp., Seltzer, Pa.
P. Brazaitis 359 kp., Dochester, Mass.
J. Brazauskas 14 kp., Cleveland, Ohio
A. Brazauskienė 104 kp., Pittsburgh, Pa.
J. Buchinsky 50 kp., Binghamton, N. Y.
V. Budvidis 352 kp., Ecorse, Mich.
J. Burba 249 kp., So. Boston, Mass.
P. Čeknis 89 kp., E. Chicago, Ind.
St. Čerauka 136 kp., Cleveland, Ohio
K. Čepulevičius 226 kp., Chicago, Ill.
M. Čepulienė 77 kp., Rockford, Ill.
J. Čukauskas 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Mona Čepulis 348 kp., Rockford, Ill.
K. Deivikis 301 kp., Cicero, Ill.
A. Dėdinas 297 kp., Greenfield, Mass.
K. Dibulskis 342 kp., Easton, Pa.
A. Dzermeika 110 kp., Plains, Pa.
S. Eismantas 31 kp., Auburn, Me.
Emma Ernest 371 kp., Cambridge, Mass.
E. Firant 366 kp., Chicago, Ill.
A. Frenzelis 236 kp., Toronto, Ont. Canada
K. Gaskienė 198 kp., Akron, Ohio

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

EUROPOJE PRISIBIJOMA DAR
DIDESNIO KARO

Pasikeitė karo frontas

Sąjungiečių-vokiečių karo frontas pasikeitė: vietoje karių vakaruose, kariaujama šiaurėje — Norvegijos žemėje ir vandenyse. Bet išrodo, kad to dar neužteks, nes prisibijoma, kad į karą gali būti įtrauktos dar kitos valstybės, kurios nekariauja. Kuomet sąjungiečiai ir norvegai kovoja vokiečius Norvegijoje, yra kalbų, buk vokiečiai savo kariuomenes koncentruoja Belgijos, Olandijos, Rumanijos ir Švedijos parubežiuose. Vokiečiams reikia maisto ir aliejaus iš Rumanijos, o geležies rudos iš Švedijos. Kai sąjungiečiai vokiečius laiko tampriai užblokuoję, jie tų reikmenų iš neutralių valstybių negauna. Kad gavus, turi kariauti tas valstybes, iš kur gali pasipelninti.

Norvegijoje

Kas tikrai praeitą savaitę nutiko Norvegijoje, sunku žinoti, nes pasaulis gauna tik cenzuruotas žinias. Kariaujančių valstybių pranešimai priešais vieni kitoms. Žinoma

tik, kad Norvegijoje eina smarkūs susirėmimai. Vokiečiai ten kovoja sąjungiečiai ir norvegai. Pietinėje daly, uetoli sostinės Oslo, vokiečius kovojo norvegai. Dideli susirėmimai eina Trondheim apylinkėje. Tai porvėgų uostas, per kurį vokiečiai atgabena savo kariuomenę į mūsų laukus. Čia vokiečiai buvo užsimoję Norvegiją perkirsti į dvi dalis ir pasiekti Švedijos rubežius. Uosto Narvik apylinkėje vokiečius kovoja sąjungiečiai. Šis punktas vokiečiams labai svarbus, nes per jį jie į Vokietiją parsiveža geležies rudos iš Švedijos. Čia vokiečių įjegos nedidelės ir sąjungiečiai pasiryžę jas ant žut but nugalėti, kad užkirstų geležies rudos kelią iš Švedijos į Vokietiją.

Nežinomi skaičiai

Susirėmimuose Norvegijoje dalyvauja nedidelės karo įjegos. Kiek yra vokiečių, niekas tikrai nežino, tik spėjama, kad jų esą apie 85,000. Norvegų kariuomenė nedidelė. Kiek sąjungiečių į Norvegiją atgabenta, taipgi niekas tik-

rai nežino. Spėjama tik, kad jų gali būti apie 40,000. Bet abidvi pusės vis daugiau ir daugiau kariuomenės atsiga-bena.

Nuostoliai juroje

Juroje sąjungiečiai giriasi padarę didelių nuostolių Vokietijos laivynui. Francijos premieras Reynaud pranešė senatui, buk Vokietija netekusi 30% savo karo laivų. Vokiečiai tačiau tokius nuostolius panešę neprisipažysta. Bet prisipažysta, kad prie Narvik buvo sunaikinta ištisa vokiškų laivų flotila. Tuo tarpu Anglija paskelbė, buk jos karinė ekspedicija į Norvegiją einanti be jokių nuostolių gyvybėmis. Tuo anglai didžiuojasi kaip jūros valdovai.

Nuostoliai ore

Ore jau buvo keletas susikirtimų. Abi pusės skelbiasi laimėję. Anglų lakunai su pagelba karo laivų bombardavo vokiečių lėktuvų bazę prie Stavanger. Kiti anglų lėktuvai puolė vokiečius Norvegijos uoste Bergen ir skelbia padarę nemažą nuostolių vokiečiams. Vokiečiai lėktuvais puolė anglų karo laivus ir skelbia padarę nemažą nuostolių.

Jei vokiečiai laimėtų

Jei vokiečiai laimėtų Norvegijoje, jie jos pakraščiuose galėtų įsisteigti submarinų ir lėktuvų bazes. O iš Norvegijos artiau į Angliją, negu iš Vokietijos kokiais dviem šimtais mylių. Tuomet vokiečiai galėtų pasekmingiau pulti Britanijos salyną, jos laivų ir lėktuvų bazes. Puolimas anglų laivų juroje vokiečiams ir būtų lengvesnis. O jei jiems pavyktų okupuoti Norvegiją, taip kaip okupavo Daniją, tai vokiečiai galėtų pasiluosuoti iš blokados, į kurią dabar labai tampriai suspausti. Taipgi gautų daugiau karo medžiagos.

Švedija pavojuje

Švedija tėtija karo eiga Norvegijoje. Jos padėtis nepavydėtina. Del lengvesnio kariuomenės nugalėjimo į Norvegiją, Vokietija gali pareikauti Švedijos leisti vokiečius per jos žemę. O anglai iš Narvik gali patraukti link geležies rudos kasyklų Švedijoje, kad sulaikius vokiečius nuo gavimo tos rudos. Viena ar kitaip nutikus, švedai gali atsidurti karo sukury. Švedija pasiskelbė neutrališka. Apyginimui savo neutraliteto, ji dabar kiek gyva ginkluojasi.

Norvegijoje pradžioje karo pasireiškė keletas išvadų: pro-naciai norvegai pasitarinavo vokiečiams. Tuo pasitarinimu vokiečiams teko Olso be jokio mušio. Panašių "pasitarinimų" įvyko ir kitur. Panašių atsitikimų prisibijo ir švedai. Del to jie jau dabar rengiasi prie atsargos. O tuo tarpu vokiečių lėktuvai viešais paskui kito skraido virš Švedijos. Kelis vokiečių lėktuvus švedai jau nušovė ir keletą lakunų paėmė nelaisvėn.

Luksenburgė neramu

Luksenburgas, tai maža valstybėlė, kuri rubežiuojasi su Vokietija, Francija ir Belgija. Ji turi 999 ketvirtinųjų mylių ir 300,000 gyventojų. Pastaruoju laiku prie šios valstybėlės neapginkluotų rubežių matosi vis daugiau ir daugiau vokiečių kariuomenės. Vokiečiai per Luksenburgą gali pradėti briautis į Franciją, kur nėra Maginot fortifikacijų. Luksenburgiečiai kiek gali ginkluojasi.

Belgijoje tas pats

Vokiečiai ir Francija gali patraukti per Belgiją. Gali padaryti taip, kaip padarė laike Pasaulinio Karo. Belgai, tą jausdami, jau stovi ant kojų. Belgijos kariuomenė saugoja tiltus ir geležinkelius. Yra sutraukta daug kariuomenės prie Vokietijos rubežių. Perėjimas per tą rubežių uždraustas civiliams gyventojams. Atsargiai Belgijoje žiurima į svetimtaučius, ypač vokiečių "turistus" ir "pirklius".

Neramu Olandijoje
ir Šveicarijoje

Karo upu apsvaigę vokiečiai jaudina visą Europą. Jaudina net ir tokias valstybes, kurios niekad nemanė kariauti. Jų tarpe yra Olandija, Vokietijos kaimynė, kuri su nieku karo neturėjo per šimtmečius. Olandijoje šiuo tarpu prisibijoma vokiečių invazijos. Olandijoje yra nemaža nacių prietelių. Galimas daiktas, kad jie gyvai gelbėtų vokiečiams įsiveržus. Ten naciškas veikimas sulaikomas. Nacių šalininkai prašalinami iš kariuomenės ir iš policijos tarnybos. Nacių namai krečiami. O praeitą savaitę visoje valstybėje paskelbta karo stovis, pirmu syk nuo 1848 m.

Kadangi vokiečiai ir Franciją gali verstis ir per Šveicariją, tai ši maža ir taipgi ramiai šalis prisirengusi juos sukti. Jau sudaryti planai visuotinai mobilizacijai. Daugiausia Šveicarija gali sumobilizuoti iki 425,000 vyrų. Vyriausybė pranešė viso krašto gyventojams buti prisirengus. Griežtai draudžiama per radio ir spaudą netikslūs žinios apie karą, kad tuo nesuvedžiojus žmonių.

Ką darys Italija

Praeitą savaitę suėjo lygiai 25 metai nuo to, kai Italija paneigė savo sutartį su Vokietija-Austrija ir prisidėjo prie sąjungiečių kariuomenės. Šiuo tarpu Italijos rolyje nežinoma. Kodel iki šiol Italija nepadaeda savo draugai Vokietijai, aiškinama šiomis versijomis: 1) Italijai neka-

(Užbaiga ant 8 pusl.)

136 kp., Cleveland, Ohio
16 kp., Harrisburg, Ill.
205 kp., Schenectady, N. Y.
164 kp., Frackville, Pa.
267 kp., Wyoming, Pa.
217 kp., Chicago, Ill.
232 kp., Thomas, W. Virginia
165 kp., Vandergrift, Pa.
86 kp., Pittsburgh, Pa.
31 kp., Auburn, Maine
290 kp., St. Clair, Pa.
53 kp., Chelsea, Mass.
314 kp., E. St. Louis, Ill.
17 kp., Montello, Mass.
352 kp., Detroit, Mich.
200 kp., Detroit, Mich.
215 kp., Wilkes Barre, Pa.
311 kp., W. Frankfort, Ill.
54 kp., McAdoo, Pa.
40 kp., Pittsburgh, Pa.
188 kp., Boston, Mass.
173 kp., Lowell, Mass.
235 kp., Albany, N. Y.
142 kp., New Haven, Conn.
200 kp., Detroit, Mich.
43 kp., So. Boston, Mass.
13 kp., Minersville, Pa.
260 kp., Chicago, Ill.
75 kp., Los Angeles, California
64 kp., Baltimore, Md.
152 kp., Brooklyn, N. Y.
176 kp., Neponset, Mass.
262 kp., Waukegan, Ill.
326 kp., Bristol, Conn.
352 kp., Detroit, Mich.
24 kp., Glen Lyon, Pa.
216 kp., Erie, Pa.
3 kp., Elizabeth, N. J.
277 kp., Leechburg, Pa.
325 kp., Terryville, Conn.
7 kp., Pittston, Pa.
54 kp., McAdoo, Pa.
14 kp., Cleveland, Ohio
365 kp., Jamaica Plain, Mass.
50 kp., Binghamton, N. Y.
131 kp., Norwood, Mass.
202 kp., Jamaica Plain, Mass.
60 kp., Grand Rapids, Mich.
139 kp., Chicago, Ill.
62 kp., Lorain, Ohio
346 kp., Pittston, Pa.
129 kp., Chicago, Ill.
335 kp., Brooklyn, N. Y.
199 kp., Shaft, Pa.

S. Pauža
O. Pečkelienė
C. Pleta
C. Preytis
E. Puzauskienė
K. Raczaitis
J. Račevičius
A. Ramanauskas
Ona Raulinaitienė
J. Raščius
M. Ravaitienė
Olga Sanda
I. Simokienė
V. Smulkštis
A. Staniškis
V. Staniulionis
A. Stravinskis
J. Strazdas
V. A. Stulpinas
M. Subonis
J. Sutkus
J. Šunskis
A. Tamelis
P. Tarankus
H. Tareila
J. Taurinskis
S. Trapkauskas
A. Trečiokas
A. Urbonas
J. K. Urbonas
J. Vainauskas
B. Valantinas
J. Valukas
T. Valunas
K. Valužis
J. Vaičekauskas
J. P. Vaitkus
J. Vaitkus
B. Versackas
J. Vilčinskis
J. Vincius
J. Virbickas
A. Walekyo
K. White
Anna Yerashunas
J. Yunevičius
J. Yuraitis
P. Yurgelis
A. Zalatorius
J. Zapolis
S. Zavedskas
A. Zemaitis
A. Žilinskis
S. T. Žukauskas

225 kp., New York, N. Y.
340 kp., Huntington, N. Y.
186 kp., Alliance, Ohio
127 kp., Lynn, Mass.
260 kp., Chicago, Ill.
158 kp., Springfield, Ill.
66 kp., Ansonia, Conn.
211 kp., Mahanoy City, Pa.
18 kp., Westville, Ill.
332 kp., Richmond Hill, L. I.
181 kp., Herrin, Ill.
353 kp., Pittsburgh, Pa.
181 kp., Herrin, Ill.
13 kp., Minersville, Pa.
23 kp., Shenandoah, Pa.
23 kp., Shenandoah, Pa.
230 kp., Wanamie, Pa.
87 kp., Omaha, Nebraska
251 kp., Chicago, Ill.
157 kp., Youngstown, Ohio
193 kp., Toledo, Ohio
272 kp., Amsterdam, N. Y.
125 kp., Bellwood, Ill.
252 kp., Muskegon, Mich.
11 kp., Waterbury, Conn.
359 kp., Dorchester, Mass.
66 kp., Ansonia, Conn.
245 kp., Newark, N. J.
367 kp., Port Chester, N. Y.
23 kp., Shenandoah, Pa.
179 kp., Zeigler, Ill.
178 kp., Chicago, Ill.
141 kp., S. Fork, Pa.
153 kp., Du Bois, Pa.
352 kp., Detroit, Mich.
214 kp., St. Louis, Mo.
200 kp., Detroit, Mich.
284 kp., Gary, Ind.
198 kp., Akron, Ohio
22 kp., Steubenville, Ohio
371 kp., Cambridge, Mass.
40 kp., Pittsburgh, Pa.
371 kp., Cambridge, Mass.
304 kp., Buffalo, N. Y.
362 kp., Cleveland, Ohio
116 kp., Swoyersville, Pa.
14 kp., Cleveland, Ohio
198 kp., Akron, Ohio
36 kp., Chicago, Ill.
122 kp., Chicago, Ill.
43 kp., So. Boston, Mass.
104 kp., Pittsburgh, Pa.
186 kp., Alliance, Ohio
68 kp., Wilkes Barre, Pa.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

KL. JURGELIONIS,
Editor

DR. M. J. VINIKAS,
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LACKAWANNA 4-5629

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, pres.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1225 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, idm.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. J. S. STANESLOW, dr. kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.

S. MOCKUS, idm. glob.,
720 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.

E. MIKUZIUTE, idm. glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

ADV. J. J. GRISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3341 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

K. PIKIELIS,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.

J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

P. B. BALCIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.

ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

M. VAIDYLA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.

J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

V. J. KOLICIENĖ,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. PAUKSTIENĖ,
2030 Fell Street,
San Francisco, Cal.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIS,
6800 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell Street,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.

O. ZORSKAITE,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

V. BUKNAITIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.

K. POCIUS,
12048 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio

Mintys apie SLA rinkimus ir rinkimų tvarką

ŠIAM TĖVYNĖS numeriui išėjus, dar kelios kuopos balsuos už Pildomąją Tarybą, ir su šio mėnesio pabaiga bus pasibaigę rinkimai. Rinkimų komisija pradės skaityti balsus gegužio 1 ar 2 dieną, ir gegužio 10 dienos Tėvynės numeryje gal jau galėsime paskelbti rinkimų pasekmes.

Kokios bus tos pasekmės, mums nėra reikalo dabar spėti, nes neužlo tikrai žinosime. Gali būti, kad išrinktieji, bent kaikurie, bus išrinkti nedideliu per viršiu balsų. Sulyg mūsų konstitucijos, išrinkimui visuotinu balsavimu į Pildomosios Tarybos vietą kandidatui nereikia gauti didžumos balsų, bet užtenka gauti daugiau balsų už sekantį kandidatą. Taip išrinktus kandidatus seimas turi patvirtinti didžiuma balsų, arba jis juos gali atmeti dviem trečdaliais delegatų balsų, o į vietą atmetusių išrinkti paprasta didžiuma balsų visai kitus viršininkus iš visų SLA narių, nežiurint ar jie buvo kandidatais visuotiname balsavime ar ne. Dar niekad nebuvo atsitikę, kad seime būtų atsiradę du trečdaliai delegatų balsų atmetimui kandidatų, kurie buvo nominuoti ir išrinkti visuotinu narių balsavimu kuopų susirinkimuose. Be abejonės taip neatsitiks ir šiame seime, ir tie kandidatai, kurie bus gavę daugiau balsų (nors ne didžiumą visų balsų), bus patvirtinti.

Rinkimai be malonumo

Gerai, kad rinkimai kuopose pasibaigė. Pavasaris eina gražyn, ir tie iškarsčiamai ir piktumai, kuriuos rinkimų agitacijos pagamina, visai nesiderina su švelnesniu oru ir pražystančia ganta. Visiems norisi atsileisti, nusišiepti ir būti draugingais ir linksmais.

Rinkimams pasibaigus, galime jau ramiai kalbėti ir apie pačius rinkimus. Kodėl jie visuomet esti tokie nemalonūs, kodėl juose pasireiškia daug pikto, kodėl jie erzina narius ir kaikiuriuos net atgrąšina nuo darbo mūsų brangiai organizacijai? Rinkimų laiku Susivienijimo vardas yra nuolat minimas ir skelbiamas visuose lietuvių laikraščiuose, bet tai daugiausia yra nenaudingas Susivienijimui jo vardo minėjimas ir skelbimas. Susivienijimas nuo to tik nukentė.

Srovės Susivienijime

SLA rinkimų laiku kelios mūsų "srovės" arba "partijos" arba neva politinės "grupės" pradeda labai peštis besivaržant neva už vadovybę Susivienijime. Nei viena srovė neturi nei mažiausio punktelio savo politinėje programoje apie tai, kaip ji norėtų tvarkyti Susivienijimą, ką pagerinti ir ką pabloginti, jeigu ji paimtų Susivienijimą ir savo rankas. Srovės ar partijoms Susivienijimas yra visai pašalinis biznis, o srovių ir partijų reikalai Susivienijimui yra visai svetimas biznis. Tai ko čia "srovės" reikia? Ir ar ištikrųjų "srovės" čia į Susivienijimo reikalus kišasi? Visoj neva "srovių" agitacijoje per dešimt metų nesimatė nieko srovinio arba nieko idejinio. Per ištisą dešimtmetį agitacija buvo tik už asmenis ar prieš asmenis. Tuos asmenis rėmė ar nerėmė laikraščių redaktoriai, kurstydami savo skaitytojus tai už vienus tai prieš kitus. Visa "politika" buvo užinteresuotų asmenų "politika" su laikraščių redaktorių pagalba. Tai buvo tik asmeninė politika, be jokio sąryšio su idėjomis ar principais, o kas svarbiausia, tai kad ta politika visai nesiskaitė su tuo, ko Susivienijimui tikrai reikia ir kas jam būtų naudinga. Tokia asmeninė politika visuomet gali iškrypti iš mandagumo vėžių ir visuomet ji iš tų vėžių iškrypda.

Bet ir jeigu srovių politika būtų buvusi ar galėtų tapti tikrai idėjinė ir mandagi, tai ką gi viena srovė galėtų kitoniško duoti Susivienijimui negu kita? Susivienijimas yra prilyginamas prie respublikos. Bet Susivienijimas nėra vals-

tybė ir todėl jis negali būti respublika, už kurios valdymą turėtų varžytis politinės partijos su skirtingomis politinėmis ir ekonominėmis programomis. Susivienijime negali būti nei palaikomas nei griaujamasis kapitalizmas, negali būti nei muitų nei laisvos prekybos, negali būti vyknamas ar naikinamas socializmas ar komunizmas, negali būti siekiama nei dangaus nei žemės karalystės. Susivienijimas negali net kištis į šios šalies bendrą politiką, o tuo labiau negali kištis į svetimų šalių politiką. Susivienijimas yra organizacija, įsteigta ir gyvuojanti tik tiems tikslams, kurie yra aiškiai apibrėžti jo čarteryje ir konstitucijoje. Apdrauda, pašalpa ligoje, labdarybė, žmoniškumas ir savo tautos kilnumo palaikymas — yra Susivienijimo tikslai. Tai yra dideli tikslai, kuriems negali būti priešinga jokia srovė ar partija, o jeigu yra priešinga, tai ji yra priešinga Susivienijimui ir jame negali turėti vietos.

Susivienijimui todėl nėra jokio reikalo turėti kokią nors "koalicijinę" valdžią, pamėgdžiotą valstybių valdžias. Susivienijimui reikia turėti tokia "valdžią" arba administraciją, kuri susidėtų iš vyrų ir moterų širdingai atsidavusių Susivienijimui, iš gerų darbininkų, suprantančių apdraudos reikalus ir norinčių ir galinčių dirbti. Tokie vyrai ir moterys, ar jie būtų buvę tautiečiai ar socialistai ar komunistai, tapę Susivienijimo tarnais, turėtų tarnauti tik vienam ponui, tik Susivienijimui, ir užmiršti apie savo kitus ponus. Susivienijimo idėja, kada į ją įsigilnam, mums tampa didesnė ir prakilnesnė už visas kitas idėjas. Bent Susivienijimo viršininkai turėtų visuomet būti tiksliai Susivienijimo idėjos apaštalais. Bent jau jie neturėtų tarnauti dviem ponams. Nes kitaip Susivienijimas būtų nusikraustas, galėtų būti skriaudžiamas vis daugiau, ir iš jo darytųsi jomarkas, o ne Susivienijimas.

SLA patriotų srovė

Reikia neužmiršti, kad Susivienijime yra išaugusi jau pačio Susivienijimo srovė. Tai yra Susivienijimo patriotų srovė, srovė žmonių, kurie visatinos brolybės idėją stato aukščiausiai už viską, kurie išaugo su Susivienijimu, kurie per daug metų darbavosi ir šandien darbuojasi tiksliai Susivienijimui ir niekam kitam, kurie neskaitė ir neskaito jokio kito laikraščio, tiksliai Tėvynę, kurie tikrai myli savo brolius ir seseris, kurie su džiaugsmu atlieka skiriamas jiems pareigas, ir kurie gula ir kelia su mintimis apie Susivienijimą ir jo gerovę.

Ši Susivienijimo patriotų srovė Susivienijime dabar vis tvirčiau pasireiškia, ji dabar auga greitai ir konsoliduojasi skaitydama Tėvynę. Iki šiol tai buvo tyliausia srovė, susidedanti iš Susivienijimo nuoširdžių darbininkų, kurie tylėjo ir dirbo, arba kalbėjo tik savo darbais. Susivienijimo patriotų srovė ant savo pečių atlaikė Susivienijimą, nežiurint kas viršų sėdėjo. Ateityje nuo jos vis daugiau priklausys ir visas Susivienijimo tvarkymas. Tik Susivienijimo patriotų srovė tegali duoti geriausią administraciją Susivienijimui.

Netikslumai dabartinėje rinkimų tvarkoj

Dabar metasi į akis mūsų netobula rinkimų tvarka. Labiausia dėl jos netobulumo pasidaro taip daug užkampinės "pašalinės" agitacijos žodžiais, laiškais, lapeliais ir "pašaliniuose" laikraščiuose. Ta agitacija eina be jokio mandagumo, be susivaldymo ir neatsižvelgiant į tai, kad ji gali būti kenksminga pačiam Susivienijimui. Agitacijos straipsniai pašalinėje spaudoje visai mažai SLA narių tepasiekia, bet yra skaitomi plačios visuomenės ir tarp jos paskleidžia abejones apie Susivienijimą.

Iš kitos pusės, Tėvynėje yra už-

drausta bent kokius agitacijos straipsnius talpinti. Iš Tėvynės nariai visai negali sužinoti net apie kandidatų kvalifikacijas. Tik vienos pusės agitacija vienok iki šiol buvo net privaroma Tėvynėje, kaip SLA organui. Tai agitacija už "dabartinę" Pildomąją Tarybą, kokia ji nebutų. Nuo laikų "kovos" su bolševikais (kurie dabar vadinasi komunistais) Pildomosios Tarybos nariai žiūrėjo į Tėvynę, kaip į savo privačią nuosavybę ir savo apsaugą nuo bolševikų. Po to kaip bolševikai išėjo iš Susivienijimo Tėvynėje buvo galima kritikuoti Pildomąją Tarybą, prezidentą Gegužį ir sekretorę Jurgeliutę už Ažunario-Devenio paskolą. Per pusantrų metų Tėvynė buvo pilna straipsnių apie Ažunario-Devenio paskolą. Vienok nieko nebuvo rašoma apie visokias kitas paskolas ir apie "gold" bondus, kuriuose žuvo dešimtis sykių daugiau pinigų, negu Ažunario-Devenio paskoloj. Tuo būdu sekretorė Jurgeliutė buvo priversta rezignuoti, bet niekas kitas nerezignavo. Po Jurgeliutės rezignacijos Pildomoji Taryba vėl pasidarė nepaliečiama šventenybė. Rinkimų laiku Pildomoji Taryba galėjo ir dabar gali visokius pasigyrimus apie save rašyti Tėvynėje. Bet niekam nebuvo leidžiama bent kokią kritikos pastabą padaryti Tėvynėje apie atliktus ar neatliktus Pildomosios Tarybos darbus. Taipgi nebuvo leidžiama kokią nors naują kandidatą pasiulyti. Todėl nestebėtina, kad SLA nariai, norėdami kandidatuoti į Pildomąją Tarybą, budavo ir tebera priversti griebtis slaptos ir neslaptos pašalinės agitacijos, kuri, deja, dažnai budavo kaip ir dabar buvo labai reksminga, nepataikanti ten, kur reikia pataikyti, ir kenksminga Susivienijimui. Kadangi "srovės" su savo redaktoriais specializuojasi agitacijoje, tai jos tą agitaciją ir vesdavo be jokios sankcijos tam iš Susivienijimo pusės.

Aišku, kad vienpusiškumas negalėjo veikti gerai ir neveikė gerai. Jis davė progos nereikalingoms ir nesveikoms frikeijoms, susikirtimams ir bėrimams.

Referendumas pasirodo nepraktiškas

Svarstant toliaus, mes pradėdame matyti, kad visuotinas balsavimas arba referendumas pas mus nėra pritaikytas gerai ir neveikia gerai. Jau nariai bijo tų rinkimų ir norėtų, kad jie nors rečiau būtų. Už referendumą buvo taip karštai "kovai", kaip už demokratinį rinkimų būdą. Bet pasirodo, kad ne vien forma sudaro demokratingumą. Demokratingumo reikia esmėje, o to mes neat-siekėm.

Kada ateina rinkimų laikas, o jis gal ir perdažnai ateina, Susivienijimo nariai su reikalu ar be reikalo yra statomas klausimas: ar jūs norite palikti Pildomojo Taryboj senus viršininkus, ar jūs norite juos mesti lauk, o į jų vietą pasirinkti naujus?

Kada tas klausimas nariams esti pastatytas, Pildomoji Taryba esti išbuvusi savo tarnyboj vos pusantrų metų. Nariams ji dar nesti pateikusi jokios oficialės atskaitos, jokio raporto iš savo darbų. Nariai dar beveik nieko nežino ar nuo jos išrinkimo Pildomoji Taryba gerai veikė ar blogai, ar ji kame prasi-kalto ar neprasikalto, ar pavieniai viršininkai tinkamai atliko savo pareigas ar netikusiai, ar jie buvo apsilėdę ar veiklūs. Bet nariai čia-jau turi atsakyti, ar reikia palikti senus viršininkus ar mesti juos lauk, ir jeigu mesti, tai kokius kitus į jų vietą paskirti. Kuo gi remdames jie gali tą padaryti? Beveik nieku kitu, tik tiktai gandai, prasimanymais, spėjimais, piktumais, simpatijomis ir kokia nors pikta agitacija. Net agitatoriai dar negali turėti kokių nors patikrintų davi-nių apie "senosios" Tarybos veikimą arba apie "naujųjų" kandidatų tinkamumą. Todėl narių balsavimas visuomet turi išeiti aklas, be apsvaistymo Susivienijimo reikalų ir be atsižvelgimo į juos. Todėl ir rinkimai turi pavirsti į pasipildimų komediją.

Geriau būtų rinkti viršininkus seimuose

Jeigu nėra laiko ir budo nariams duoti pilnas informacijas apie Pildomosios Tarybos darbus prieš rinkimus, jeigu nėra patogu ir naudinga nurodinėti visas Pildomosios Tarybos "klaidas" per Tėvynę, tas reiškia tik vieną, butent, kad rinkimas viršininkų referendumo keliu yra mums netinkamas. Rinkti viršininkus mes negalime akiai. Jie turi būti renkami atviromis akimis, turint visas informacijas apie tai kas buvo atlikta ir kas ketinama atlikti. Taip juos rinkti galima tiksliai seime. Tiksliai seimas gauti viršininkų atskaitas ir raportus, tiksliai prieš seimą jie stovi patys savo asmenyse, ir tik seime kiekvienas delegatas gali jiems klausimus statyti, juos kritikuoti ar kedenti kiek tik jie užsipelno. Nei nariai kuopose nei jų delegatai seime niekad nesti palinkę mesti senus viršininkus lauk, jeigu tie viršininkai buvo sąžiningi ir dirbo kaip geriausia mokėjo. Bet ir nariai ir delegatai turi teisę žinoti viską — ir gerą ir blogą — pirma negu jie paduos savo balsą už tuos ar kitus kandidatus. Tik su tokia žinia balsuotojas gali sąžiningai atlikti ir savo pareigą, kaip vienas iš Susivienijimo savininkų.

Referendumas būtų geras rinkimo būdas, jeigu nariai turėtų progos turėti autentiškų informacijų ir nebutų priversti balsuoti akiai, pasiremiant vėju ir pašaline agitacija. Bet kada tokios progos jie neturi ir negali turėti, referendumas yra netikęs viršininkų rinkimo būdas tokioj organizacijoje kaip Susivienijimas. Tą mes dabar skaudžiai sužinojome iš savo pačių patyrimo. Teorijoj referendumas skambėjo gražiai, bet praktikoje išėjo iš jo visai ne tas, ko laukta. Todėl referendumas turėtų būti panaikintas, ir viršininkų rinkimai vėl pavesti seimui, — seime prasidėti ir seime pasibaigti — po to kaip ten viskas bus ištirta, apkalbta ir išmalta. Iš tų rinkimų tuomet nesidarys tokių viešų skandalų, kokie dabar darosi Susivienijimo negarbei. Ir savo esmėje tokie rinkimai bus tikrai demokratiniai, daug demokratiškesni negu dabartiniai triukšmingi, bet nesąmoningi rinkimai.

Seimų pagerinimas

Seimams renkant Pildomąją Tarybą, būtų dar reikalo pagerinti kuopų atstovybę seimuose. Mažos kuopos privalėtų turėti teisę siųsti į seimą bent vieną delegatą susidėjusios. Naujai suorganizuotos kuopos neprivalėtų turėti seime jokios reprezentacijos kol nebus išbuvusios kaip SLA kuopos bent šešis mėnesius prieš seimą. Butų gerai, jei kada nors įsteigtume centrali fondą, iš kurio būtų apmokamos seimų delegatų išlaidos. Apskritai, jei taptų pripažintais SLA kunais, gal galėtų tokius fondus greičiau įsisteigti ir bent silpnųjų kuopų delegatus iš jų aprūpinti. Tą padarius, dėl ekonomijos, tiktų delegatų skaičių seimuose sumažinti. Pastačius kuopų reprezentaciją ant teisingų pamatų, nesvarbu jei delegatų skaičius būtų mažesnis. Dabar pilnam Susivienijimo reprezentavimui seimai turėtų susidėti iš 460 delegatų, bet niekad iš tiek nesusideda. Jeigu delegatai būtų siunčiami po vieną nuo 100 narių, tai 140 delegatų pilnai reprezentuotų visą Susivienijimą.

Nariams apsvaistyti

Išreikštos čia mintys rodos pačios įsiprašo į galvą, apsvaistant SLA rinkimus, kurie tik ką pasibaigė, kartu su ketvertu pirmesnių rinkimų, ir jieškant išeities iš tų nemalonių, kuriuos nariai ir visas Susivienijimas dėl rinkimų turi pakelti. Iš atsiunčiamų redakcijai laiškų matyti, kad panašios mintys ateina į galvą ne vienam SLA patriotui. Jos tarytum kabo ore. Tačiau tai yra tik mintys. Jose nėra jokių galutinų išvadų. Jos čia paduodamos yra visiems SLA nariams apsvaistyti, papildyti, pagerinti.

KL. J.

Apie pavasarį ir keli kiti dailiosios literatūros raštai=gabalėliai

Balandis

VIDIJUS pasakoja mums savo Fasi poemoje, kad balandis yra Veneros mėnėsis. Didi Motina, apglėbusi reikalauja balandį sau. Tikrai, ji priderančiai valdo visų metų ratą. Jos soveringumas nėra mažesnis už kitas dievybes. Ji valdo dangų, žemę ir jūrų bangas, kurios davė jai kibę. Ji sukūrė visus dievus. Ji padėjo pirmutinius pagrinus augalams ir medžiams. Ji sujungė žmonių nemokytus protus ir mokė juos vienyti, poruotis. Ji pirmiausia išvedė žmogų iš jo gyvenimo laukinių papročių. Ji įkūrė parėdą dailę, ji mokė domėtis žmonėmis. Jos menas — noras patikti. Kas drįstų atimti šitos dievės privilegiją, kad duoti jos vardą balandžio mėnėsiui?

Ir joks sezonas nėra tinkamesnis didžiai dievei, kaip pavasaris. Pavasary žemė yra graži; pavasary dirvožemis yra beribis.

Balandis turi daugiau ypatingumo, kaip bile kuris mėnėsis. Jis yra įkvėptas visumos energija; jis yra protingas; jis turi lavinančio pobūdžio; t. y., Didi Motina veda mus mintis į platumą, į laisvę — laukus. Mes įkvepiame sugestijas; mes virpame dygimu ir augimu. Mes judame ritmais, kurie turi ugnies savy. Yra naujos melodijos mūsų kraujo; jis yra nusiteikęs, aistrus ir kai kada beviltingas.

Balandžio mėnėsy Didi Motina pasireiškia visur vidutinės šilumos zonose; ir jos vaikai girdi jos žingsnius. Aspiruojantieji girdi ją jausmų ir minčių šlamėsy.

Balandis yra lyg eolinė harpa. Jis gaudo ir reprodukuoja Didžiosios Motinos kvapą. Jis yra vėjų balsas ir bangų gyvybė; jis interpretuoja anemonės meilumą, natūralinę magiją visų mažų gėlių, kurios slepiasi po praeitų metų sausais lapais.

Truputis apie R. Tagore

Rašo
V. GUDYNAS

INDUSŲ rašytojas-filosofas Rabindranath Tagore rašo savo gimtąja bengalų kalba. Tik kelis savo veikalus yra išvertę į anglų kalbą ir tai ne eilėmis, kaip originale yra, bet proza. Jo eiliuotus raštus į svetimas kalbas tiksliau išversti yra dar sunkiau, kaip lietuvių liaudies dainas. R. Tagorės raštus galima suskirstyti forma į keturis skyrius: liriką, dramą, beletristiką ir filosofiją. O dvasia ir turinys visi R. Tagorės raštai turi poezijos ir filosofijos drauge — ir koks nors paskirstymas beveik negalimas.

Cia poros eilių ištraukėles duodu. Skink šitą gėlę ir imk ją nesivaržydams, aš bijau, jinau nuvys ir subyrės į dulkeles.

Tegu nepuoš ji tavo vainiko, bet pagerbk ją skausmingai savo ranka paliedamas ir luskink ją. Bijau aš, diena gali pasibaigti nepastebėjus ir aukos valandai praėjus.

Nors spalvos jos paviršutinės ir kvapas tėra labai silpnutis, naudok gėlę reikalams savo ir skink ją kol nēr vėlu dar.

Kur dvasia yra be baimės ir aukštai iškėlus galvą laiko,
Kur pažinimas yra laisvas,
Kur pasaulis nepavirtęs mano sienos skliauteliu,
Kur ir žodžiai visad eina iš teisybės gilumų,
Kur pastangos nepailsta nuolat siekti į tobulybę,
Kur ir proto srovė aiški papročių sausam smėlyne nepaklysta,
Kur dvasia, tau vadovaujant, į vis platėjančios išminties ir darbo sritis įtraukia — pabudink, tėve, kraštą mano.
Prie šitokio laisvės dangaus

Rabindranath Tagore lygiai yra tvirtas, kaip poetas, dramaturgas ir beletristas. Jo apsakymėliai yra taip gražiai parašyti ir taip lengvai skaitomi, kad išrodo lyg pasakos, tik jų kilmė ir turinys iš tikro gyvenimo. Daugiausiai jie liečia Indijos sodžiaus ir apskritai

Balandis visur žadina gausius atminimus, kaip kad jis iššaukia naują augimą. Bet Didi Motina minkština pilkus ir ašarotus atminimus, nušviesdama juos šiltu oru. Ji šypsosi iš blankumo ir skaisčios dienos teikia vilties ir padėsinimo.

Aš stebiu, kad keletas rašytojų mėliau jungia sugrįžusio pavasario džiaugsmą su balandžiu, negu su gegužiu. Jie svarbina kaip faktą, kad balandžio mėnėsy mes umai užmirštame šaltį. Jie lygina balandžio misiją tokioms dovansom, kurios ateina iš širdies. Balandis ir širdis teikia tai, ko nē auksas nē si-dabras negali pirkti.

Yra puiku interpretuoti pavasarį poetiškai ir jausti motinos akyvaizdos įtaką; bet yra geriau tiesioginiai eiti prie Didelės Motinos ir klausti jos ką ji mato apie mus ir kokio darbo iš mūsų nori.

Ištikrųjų, Didi Motina duoda mums gyvenimo progų. Bet mes turime naudotis jomis. Mes turime sąmoningai ir aktyviai veikti. Musų paskutinė proga išvien veikti su gamta ateina balandžio mėnėsy. Visos pradinės klasės pasibaigia balandžio pabaigoje: kur nėra pradžios, ten nėra rezultatų. Visu besikeitimu, balandis yra švietimo mėnėsis ir kupinas moralinių impulsų. Balandžio mėnėsy mes turime pradėti studijuoti Didėsės Motinos planus ir darbus susiraužiusiuose krumynuose, miškų slaptinčioj vilionėje, jūrų išgasty, debesų įspudingume, skaisčiuose saulėtekiuose ir saulėleidžiuose ir gyvuliško gyvenimo begalinėj gau-soje.

Balandis žadina laiko ir gyvenimo, žmogaus ir gamtos, formos ir pavidalo problemas. Visose yra dorovinės ypatybės. Yra gera apsipazinti su Didžiąja Motina, bet yra geriau ir svarbiau susigiminiuoti ir santikianti su ja. Tai yra moralinės kultūros prasmė.

liaudies gyvenimą. Tuo tarpu romanai yra iš indų inteligentijos gyvenimo. R. Tagores romanų yra mums prieinami trys: "Gora", "Skęstantis laivas" ir "Namai ir pasaulis".

Charakterizuoti šiuos visus romanus nesuimsiu, nes tai būtų šiam rašiniui per daug vietos užimta. Duosiu tik trumpą apžvalgą romano "Namai ir pasaulis".

"Namai ir pasaulis" romane veikia trys tipai. Nikhilis, jo žmona Bimalė ir indiečių agitatorius, tautinės srovės žadintojas Sandipas.

Indijoje eina didelis politinis judėjimas. Nikhilis patsai tame tautiniame judėjime aktingai dalyvauja drauge su visa šeimyna — drauge su visos apie links gyventojais, ypač jaunimu. Jis kuria arba aktingai prisideda ir šiaip prie kultūros įstaigų laikymo. Jis stengiasi savąją prekybą ir pramonę kelti, kad būtų galima ekonominiai savarankiai laikytis, lygiai stengiasi pakelti ekonominę ir socialinę padėtį pačių vargingiausių darbo žmonių. Kur reikia — jokių aukų asmeniniai nesigaili. Bet jis taip pat nėra fanatikas ir neniekina nieko neindiško, bet iš to tik dvasiai ir kunui naudą jieško. Jame R. Tagorė išlieja savo pažiūras į įvairius gyvenimo klausimus. Visai priešingas tipas Sandipas. Sandipas skelbia karą visam, kas tik neindiška, kas tik yra iš Europos, skelbia karą tikrojo to žodžio prasmėje — organizuoja baiktus visų be išimties svetimų prekių, nors jos ir geriausias būtų, organizuoja esamų svetimų prekių naikinimą, deginimą ir tt. Organizuoja patį politinį ginklo sukilimą prieš anglų valdžią. Tai tipas, kurio pažiūros griežtai R. Tagorės neigiamos ir neprimamos. Bimalė pradžioje be galo ištikimai myli savo vyrą Nikhilį, vėliau pasiduoda Sandipio įtakai.

Pirmiau tautiniais vėliau erotiniais sumetimais. Tačiau visai nepuola ir vėl grįžta prie vyro ir vėl pasiduoda jo įtakai. Pirmame Bimalės pasakojime randame: "Aš gerai pamenu, kad, vos iškėjęsi, aš, budavo, pakildavau — anksti rytą, atsargiai ir tyliai, ir nubraukdavau

dulkes nuo savo vyro pėdų (dulkų nubraukimas nuo pėdų yra aukščiausias pagarbos ženklas, kuris atliekamas taip: lengvai paliečiamos ranka norinio pagerbtį žmogaus pėdos ir ta pačia ranka paskum savo paties kakta, bet nėra įprasta, kad žmona savo vyrui tai darytų) stengdamasi jo nepažadinti — pamenu, tą valandėlę aš jaučiau, kad skaisčius ženklelis mano kaktoje spindi, kaip aušrinė žvaigždė". Toliau del to ji sako:

"Sakoma, kad vyras ir žmona melėje yra lygūs, nes turi lygias teises; vienas antrą, bet mano širdis sakė man, kad gerbimas nėra kliūtis pilnai lygybei, kad jis tik dar tamsesniais ryšiais sujungia žmones".

Vėl toliau:
"Aš tikrai žinoju laiką, kada mano vyras gali ateiti pas mane, ir kiekvieną sykį meiliai ruošiausi jį patikti. Tat bu-

Visuotinis laikraštis

Rašo
OMNIA VINCIT AMOR

LAIKRAŠTIS yra veidrodėlis, kuris reflektuoja žmonių akims kasdienius pasaulio įvykius. Jo puslapiuose mes skaitome amžiaus kilniausius idealus ir geltoniausius piktadarybes.

Moderniškas laikraštis turėtų būti lyg ir kolegija, kur protas būtų lavinamas, jėšioti teisybės ir siela įkvėpta grožio meile, kurybos stebuklais ir dailės di-dybe.

Vietoj sensacingų persiskyrimų ir žmogžudystės pasakų, kiekvieno laikraščio prysakinis puslapis turėtų būti pašvęstas karžygiškų darbų paauskstinimui, mokslo atradimams ir teisybės karalystės ekspansijai visuose laukuose. Beabejo, jūs pasakysite, kad šitoks laikraščio vedimas sumažins cirkuliaciją! Atleiskite man, aš su tuo nesutinku. Žmonės nėra vaikai, neigi jie yra kvailiai ir sensacijų pirkliai. Žmonės nėra toki blogi, kaip sensacionalizmo piešėjai persto juos tokiomis žiniomis, kokias jie įterpia savo laikraščių skiltyse. Vis daugiau ir daugiau žmonės reikalauja tyros ir švarios spaudos.

Laikraštinkas turi vieną didžiausių atsakomybių. Jo protas turi būti atiduotas iš visų prietarų. Bešališkumas turi būti jo slapyžodis. Jis turi būti teisybės laikytojas, teisybės tarnas, teisybės skelbėjas, pirmutinis, paskutinis ir visu-

"Buvo senelis ir senutė"

Rašo
ST. JASILIONIS

SPAUDOS Fondas (Kaunas, Vytauto pr. 23) 1939 metais išleido žymaus rašytojo Petro Cvirkos liaudies motyvais parašytą pasakų rinkinį, vardu "Buvo senelis ir senutė", 90 pusl., iliustruota Stančikaitės, kaina 3 litai. Šiame rinkinyje telpa šešios pasakos:

Kvaitis ir Laumė,
Zemaitis ir Vokietis,
Apie Darbymetį,
Linksmieji Vagys,
Senis su Geležiniu Nykščiu, ir
Ežys Jaunikis.

Knyga skiriama jaunimui — vaikams pradėjusiems skaityti. Ji tinkama skaityti ir tėvams, kurie mėgsta sek-ti pasakas savo vaikams. Vaikai gi, aišku, mėgsta pasakų klausytis.

Savo vaikystės laikais skaitėme pasakas ir mes. Skaitėme apie laumių klastas, apie kipšuko-vokietuko gudrybes, apie du broliu protingu, o trečią kvailį, kuris visuomet pasižymėdavo didvyriškais žygiais ir aplenkdamo protinguosius. Tai buvo lietuvių liaudies pasakos, mėgiamos ir vaikų ir senų; tai buvo prieblandos valandų pasakos, jaunos suiegi-lių pasakos, kurių klausėmės besišildant prieš spalvą kurenama pečių; tai buvo naktigonių pasakos.

Petras Cvirka tais liaudies motyvais parašė nūdien naujų pasakų rinkinį. Lietuvoje literatūros rinka jau plati, — ten jau rasi ir šio ir to. Tik pas mus, amerikiečius, literatūros leidyklų žydėjimas perėjęs. Mes dabar daugiau turime žiūrėti į Lietuvą.

Amerikos lietuviai, kurie dar tebėra linkę palaikyti lietuvių savo augančiuose vaikuose, neapsivils papasakoję

vo lyg poemą, kurią galima rašyti tik ritmuotomis eilutėmis".

Rabindranath Tagore 1913 m. gavo Nobelio premiją ir nuo to laiko labai pagarsėjo, o jau šiandien visam pasauliui gal but, jis yra plačiau žinomas, negu kad savo laiku buvo žinomas Levas Tolstojus.

Dar vienas charakteringas atsitikimas, kuris gali daug pasakyti apie Rabindranath Tagorą. Anglų karalius dovanojo R. Tagorei ordeną su lordo titulu. Tada R. Tagorė, grynai politikos motyvais, 1916 m., savo atvirame laiške pabrėžė, kad jis nesijaučia galįs priimti garbės pažymėjimą iš karaliaus, kurio valdžia taip neteisėtai ir nemelaširdingai skriaudžianti jojo tautiečius.

Tai žmogus gilaus proto, aukštos doros ir vertas, kad kiekvienas jį ir jo mokslą giliau pažintų.

Jis turi turėti aštraus stebėjimo gabumus, analitinio sprendimo įiegą, matymo galią ir šaltą temperamentą pranešti faktus interesingu būdu. Jis turi būti neprietaringas žmonių atstovas, o ne jų patvirtintų interesų, ne grynas įrankis politikų ir kapitalistų nuguos. Nelaimei, iki šių laikų, "grupės interesas" tebėra skirtingas nuo žmonių intereso, ir redaktorius, kaip ir visi žmonės, atsiduria sunkioj padėty tarnauti dviem ponam.

Koks puikus daiktas mums pamatyti įkurimą "visuotinio laikraščio", kurs diskusuočių žmonijos reikalus nuo grynai tarptautinės pažvalgos; kurs būtų taikos žygynas ir geros valios skelbėjas šio skritulio gyventojams! Šitokiam laikraščiu nestigtų įiegti dirbti pasauly neįvertinamą ir gerą darbą. Jis būtų moderninės civilizacijos ambasadorius; jis išaukštintų žmonijos idealus; jis būtų realybės žibinto nešėjas.

Svarbi šios dienos problema: rinkti ir išplatinti žinias. Reporteris turi būti apdovanotas įžvalga ir palinkimu perstatyti faktus. Šiuo būdu jis gali padėti skinti kelių organizavimui visuotinio laikraščio, kurs gal reflektuočių savo editoriaus ir žiniose žmonių dorovę ir sąžinę. Tai yra puikus sapnas! Tai platforma, kurioj visa žmonija galėtų atsistoti ir pasveikinti jo nuopelnus.

jiems čia minimas pasakas, vaizdžiai parašytas gražia lietuvių kalba. Jos bus nemažiau įdomios, kaip čionai anglų kalboje įvairios "bed time stories" ir "fairy tales". Cvirkos pasakose skaitytojas pamatys dvi seseris protingas, o trečią kvaisę, mokėjusią išsipainioti iš laumės klastų; čia galės pamatyti gudrų žemaitį, sugebėjusį įvairiais būdais apmonyti vokiečių; čia susipažins su talentuotu vagiliu, galėjusiu tris kartus pavogti tą pačią ožką nuo to paties savininko ir du kartu tą ožką jam atgal parduoti; čia paaiskės, kaip ežiui jaunikui atateko dvarininko gražuolė dukrė ir tt.

Reikalingos knygos

Tėvynę kalbamais klausimais apie knygas ir Nashua, N. H., lietuvių užinteresuoto. Kovo 16 d. 1940 m. susirinkom grožinės literatūros skaitymo mylėtojai ir nutarėm suorganizuoti knygynėlį. Pirmiausiai pasipirkome šepą knygoms susidėti, o vietą nemokamai suteikė Koo-peracijos Kliubas. Knygų jau pradėdame po biskį gauti. Pirmiausiai mūsų knygyną apdovanojo gerb. rašytojas Arėjas Vitkauskas, prisijusdamas keliolika knygų.

Todel kreipiamės į Tėvynės skaitytojus, gal kas turi perskaitęs kokią knygę ir galėtų ją paaukoti mūsų naujam knygynėliui, o mes tą dovaną tinkamai įvertintume.

Jei geros širdies aukotojai atsirastų, malonėkite siųsti knygas knygyno raštininko vardu:

K. BARAUSKIS,
118 Lock St., Nashua, N. H.

Prisiminimas

(Skyriu savo a. a. motinai)

Sėdžiu prie jūros —
Vėjo dvelkimas
Kelias iš miego
Snudžias bangas;
Jos lėtai juda,
Užia-šiurena,
Teškia į krantą
Savo lašais.
Dienos jau šviesą
Naktis užklojo,
Pakvietė žmones
Ramiai ilsėt.
Aukštam padangy,
Tyrų plotmėje,
Mėnulis plaukia
Jaunas, šviesus;
Atspindis jojo
Lenda į jūrą
Ir, rodos, nori
Ją glamonėt.

Kam jūra užia,
Kokis jos amžius,
Kada ji baigias,
Kur jos pradžia?
Priešais mėnelį
Gludžioj šviesoje,
Pora jaunųjų
Sėdi ramiai;
Jie snudringai
Ką tai galvoja —
Gal pina-audžia
Saldžias svajas;
Gal but jų širdys
Giliai paskendę
Dienų jaunųjų
Meilės sapne.
Juroje tiesias,
Tarytum kelias,
Baltoji juosta
Dangaus žviesų.

Juros ošimas
Sukelia norą
Apie jaunąsias
Svajot dienas:
Kur josios dingo,
Kur jos nubėgo,
Jaunystės laimės
Kur tie laikai?
Kur miela mano
Sena mamytė,
Kurį mylėjau
Labai karštai?
O, štai bangomis
Ji atžygiuoja
Ir linksmiai šypsos
Ji į mane.

Ji mane mokyti,
Kaip reikėtų gyventi
Del žmonių gero
Ką reikia veikt.
Bet... kilo audros —
Sumaišė jūrą,
Nunešė jąją
Tolyn-tolyn...
Sėdžiu prie jūros,
Nulenkęs galvą,
Klausau užimui
Piktų bangų...
Ir tik vaizduotėj
Prisiminimais
Galiu gėrėtis
Praeitimis.
P. BAJORAS.

Pavasario saulė

Pavasario saulė, tukstančius kartų
apdauota,
vėl iškviatė širdį į puotą —
išėjus jauna iš po raganos žiemos šydo,
vėl žadina, džiugina, gydo!

Zemė, sterblėje gėles įvairiausias
jau dengia—
visur jau paberti jų žengia;
daigų miliardai, kaip gatvėje žalo
signalo,
tik laukia praplūpti be krašto, be
galo!

Slopinamos sielvartų jaunos svajonės
vėl tikisi laisvės, malonės —
pavasario saulėje buičia visa pasinerti
ir laime, sveikata vien gerti!

Pavasario saulė, platybę dangaus
paveldėjus,
po raganos mirčiai atėjus,
išgujo niekšybę, rustumą, apgaule,—
pasveikinta buk, pavasario saule!...
ARĖJAS VITKAUSKAS.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

KAIP SKAITOME AMŽIŲ

— Organizatorių ir sekretorių dėmesiai —

Dar ne visi organizatoriai ir kuopų sekretoriai skaito naujo nario amžių taip kaip reikia skaityti. Iš to paskui pasidaro mažų nesupratimų su Centru dėl ne to amžiaus mokėsių pritaikymo. Todel organizatoriai ir sekretoriai prašomi įsidėmėti sekamą paaiškinimą:

Pagal valstijų įstatymą įsirišančių narių amžius apdraudai turi būti arčiausias gimimo dienai.

Tas reiškia, kad jeigu žmogui suėjo 30 metų pavyzdžiui sausio 1 dieną, tai jis skaitomas kaip 30 metų žmogus per 6 mėnesius prieš tą dieną ir per 6 mėnesius po tos dienos. Taigi žmogus, kurs turi 29 metus 6 mėnesius ir vieną dieną amžiaus jau skaitosi 30 metų amžiaus. Ir žmogus, kurs turi 30 metų 5 mėnesius ir 29 dienas amžiaus, taipgi dar skaitosi 30 metų amžiaus. Jeigu jis įsirašytų

pora dienų vėliau, tai jau skaitytusi 31 metų amžiaus. Kurion pusėn gimimo diena yra artesnė, tai toks yra žmogaus amžius apdraudos reikaluose, ir nuo tokio amžiaus jis turi mokėti mokesčius.

Pagal mūsų konstitucijos į SLA yra priimami žmonės nuo 16 iki 60 metų amžiaus. Ir narių priėmimui amžius yra skaitomas toks, kurs yra artesnis gimimo dienai. Vaikas, kurs turi 15 metų 6 mėnesius ir vieną dieną amžiaus, apdraudą skaitymu jau yra 16 metų ir gali būti prirašytas tiksliai į snaugusių skyrių, kur mokės mokesčius kaip 16 metų žmogus. Žmogus, kurs turi 60 metų 5 mėnesius ir 29 dienas amžiaus, dar gali būti priimtas į Susivienijimą, bet dieną vėliau jau nebegali.

SLA Pažangos
Vajaus Vedėjais.

Protokolas SLA pirmo apskrčio suvažiavimo

SLA pirmo apskrčio suvažiavimas

SLA pirmo apskrčio suvažiavimas įvyko kovo 31 d., 1940 m., American Legion svetainėje, 206 West Broad St., Tamaqua, Pa.

1. Apskrčio pirmininkas, V. Šmulkštis, pasakymas gražiai prakalbėję, suvažiavimą atidarė apie 10:30 val. rytė.

2. Pirmininkas pasakydamas mandatų komisijai, į kurią įeina V. Markevičius, 23 kp. delegatas, iš Shenandoah ir J. Crabauskiutė, 13 kp. delegatė iš Minersville, ragindamas delegatus priduoti savo mandatus jo paskirtai komisijai.

3. Laikė tvarkymo mandatų, pirmininko pakviesti pasakė prakalbėjęs šie suvažiavimo dalyviai: S. Gegužis iš Mahanoy City ir generalis organizatoriaus A. J. Banišauskas iš Minersville. Abiejų kalbos buvo nukreiptos į SLA reikalus.

4. Mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja šie apskrčio valdybos nariai: pirm. V. Šmulkštis, sekr. J. K. Urbonas, išd. J. Subačius, išd. globėjai I. Petrušauskienė ir A. Ramanauskas. Nuo kuopų dalyvauja sekanti delegatai:

13 kp., Minersville, Pa.: O. Šmulkštienė, O. Tuciniene, A. Levanas, O. Geneviciene, O. Murauskienė, M. Sebastinienė, M. Saponis, V. Adamavičius, V. Bernatonis, J. Grabauskiutė;

23 kp., Shenandoah, Pa.: V. Markevičius, J. Dulskis, K. Lukšis, P. Aleks, V. Stanulionis, P. Čebatorius, A. Valaitis, J. Buikis, K. Buikienė, M. Pranaitienė;

39 kp., Gilberton, Pa.: J. Petruška, P. Lasavičius;

54 kp., McAdoo, Pa.: J. Kreipavičius;

164 kp., Frackville, Pa.: J. Kliučinskas, J. Povilaitis, A. Zelenka, J. A. Kazlauskas, A. Dzienis;

199 kp., Shaft, Pa.: J. Pauliukonis, A. Kalėda, J. Baranauskas;

204 kp., Tamaqua, Pa.: J. Stalgaitis, J. Matlauskas, A. Gurauskas, P. Murinikas, V. Zvirblis;

211 kp., Mahanoy City, Pa.: J. Stašaitis, O. Neverlienė, A. Reklaitis, M. Čičkienė, V. Šerkšnins, T. Žukienė, M. Ambrazienė, N. Pasukevičienė, A. Gegužienė, S. Kuržinskis;

290 kp., St. Clair, Pa.: A. Ramanauskas, A. Kaunas;

303 kp., Shenandoah, Pa.: K. Bernatonis, J. Paulevičienė, J. Svetavičius, V. Visockis, S. Stanulis.

Suvažiavime dalyvauja aštuoni apskrčio valdybos nariai ir 53 delegatai nuo 10 kuopų su pilnais balsais. Taipgi suvažiavime radosi gražūs burelis svečių ir viešnių.

5. Šaukiant delegatus vardais, jie gavo po gražią gėlę, kaip suvažiavimo ženklą, kurias prisegė po p-lės Stulgaiciūtės iš Tamaqua, Pa.

6. Suvažiavimo pirmsėdžių vienbalsiai išrinktas apskrčio pirmininkas V. Šmulkštis, o sulig apskrčio įstatų sekretoriaus pareigas eina apskrčio sekretorius J. K. Urbonas.

7. Pirmininkas paskiria kuopų įnešimų komisiją susidedančią iš S. Gegužio, A. Ramanausko ir M. Saponio. Taipgi paskyrė spaudos komisiją — J. A. Kazlauską ir A. J. Banišauską.

8. Pereito apskrčio suvažiavimo protokolą perskaitė apskrčio sekretorius, kuris priimtas kaip užrašytas.

9. Valdybos narių raportai. Raportą išdavė apskrčio pirmininkas V. Šmulkštis. Raportas priimtas. Vice pirmininkas A. Staniškis suvažiavime nedalyvavo nei raporto nepridavė. Sekretoriaus J. K. Urbono raportas priimtas. Išd. ninkas J. Subačius savo raporte smulkmeniškai pranešė apie apskrčio įėjus ir išlaidas. Jo raportas priimtas. Išd. globėjai: I. Petrušauskienė

ir A. Ramanauskas pranešė, kad jie sekretoriaus ir išd. ninko knygas peržiūrėjo ir rado viską tvarkoj ir patvirtina tą ką sekretorius ir išd. ninkas pranešė. Jų raportas priimtas. Organizatoriaus S. Gegužio savo raportą išdavė raštu. Jo raportas priimtas. A. J. Banišauskas, generalis Antro Pažangos-Vajaus organizatoriaus ir vienas iš apskrčio organizatorių savo raportą išdavė raštu. Jo raportas priimtas. Taipgi nutarta abiejų organizatorių raštiškus raportus pasiųsti į organą Tėvynę. Organizatoriaus D. Vaikšnoros savo raportą išdavė žodžiu, pareikšdamas, kad sulig jo gyvenimo aplinkybių jis veikė viską ką galėjo. Jo raportas priimtas.

Organizatoriaus raportas
SLA pirmo apskrčio
suvažiavimui

Tamaqua, Pa.,
kovo 31 d., 1940 m.

Gerbiamieji:

Laikau sau už didelę garbę ir malonumą, kad turiu laimės ir progos dar kartą su jumis dalyvauti mūsų apskrčio suvažiavime. Leiskite man pasakyti gerbiamieji, kad išties aš nerandu nieko smagesnio kaip dalyvauti buri Susivienijimo narių, kurie yra susirinkę svarstyti mums visiems brangios organizacijos, tos didžiulės lietuvių išeivijos šeimynos, reikalus. Dar nei viena lietuvių draugija Amerikoje, o gal nei niekur kitur, nepajiegė ir nesugebėjo sutraukti po savo stogu tokio didelio burio gražiausių lietuvių, kiek yra sušaukęs Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Susivienijime randame savo brolių ir sesučių jau puse metų, randame pusamžių, randame vyrų ir moterų pačiam jų stiprumui ir pagaliaus, randame tų, kurie kaip pavasario žolynai vos pradėjo žydėti. Tai yra mūsų prierauganti karta, kuri laikui bėgant užims mūsų vietas ir kas šioje šaly bus lietuviško, tai to viso palaikymas prigulės nuo jų. Taip lygiai ir mūsų Susivienijimo kaip augimas taip ir palaikymas irgi nuo jų prigulės. Todel kas jaučiasi esąs lietuviu, rodosi turėtų džiaugtis, kad galį būti Susivienijimo nariu. Dėja, tačiau ne visi mūsų žmonės vienodai į dalykus žiūri, ir pertai nėra lengva juos visus pertikrinti ir jiems įkalbėti.

Organizatoriui, ar tai jis būtų kuopos, apskrčio, ar net paties Centro, nevisuomet palankios aplinkybės, kad lengvai galėtų atsiekti užbręto tikslą. Organizavimo srity patyrimo šiek tiek turiu, nes tą darbą esu dirbęs. Suprantu, kad nuo apskrčio organizatoriaus yra reikalaujama, kad jis pritrauktų prie apskrčio kodaugiu kuopų, kad jis skleistų lietuvių visuomenėje Susivienijimo tikslus ir idėjas, kad jis stiprintų organizacijos narių dvasią, kad jis sudarytų patraukiančias aplinkynes, kad tokiu būdu kodidėsnis skaičius lietuvių rašytusi prie Susivienijimo ir tt. Tai yra užduotys nors ne sunkios, bet reikalaujančios nemažai laiko. Tiesa, ištiesai šitam darbiui atsiduoti negalėjau ir nemanau, kad jį gerbiamieji, šito iš manęs reikalaujate. Bet kiek man mano gyvenimo aplinkybės leido, tai visą laiką stengiausi tuo aprūpinti laiku kaip apskrčio, kuopoms, taip ir visam Susivienijimui pasitarnauti.

Apsilankydamas daugely vietų, susirašinėdamas su daugeliu kuopų ir pavienių narių, aš patyriau, kad kaip kuopose, taip ir pavieniuose nariuose randasi kasžin kodžia tai apatija: vienur tenka nugirsti ir nariai sako, kad apskrčiai SLA įstatymų rimbose neturi legalės egzistencijos, kad jų tarimai nėra niekam privalomi ir kad pagaliau net apskrčių įnešimai aukštesnėms Susivienijimo įstaigoms nėra legalūs. Kiti kalba ir rašo, kad pastarais laikais Susivienijimo valdandžios sferos nesiskaito su narių pageidavimais ir norais, kad taip dažnai keičia organizacijos konstituciją kaip valdandčioms sferoms užėina noviras, nepaisant to, kad Susivienijimo konstitucija aiškiai nusako kokiais keliais einant ji gali būti pakeista, o ne kitaip. Sulig dabartinių patvarkymų visos naujų narių įstojimo mokesťys eina į Centrą, o kuopos iš to negauna nei cento. Tiesa, yra sakoma, kad dabar jokių įstojimo mokesčių į apdraudos fondus nėra, bet nepasako, kad pirmų metų visos nario sumokėtos mokesťys eina į lėšų fondą, taipgi nepasako, kad naujiems nariams už apdraudą mokesťys irgi yra kur kas aukštesnės. Negana to, dar tenka išgirsti ir daugiau tokių nusilindimų. Pavyzdžiui, yra sakoma, kad Pirmame Pažangos Vajuje sulig paties to vėjau vedėjo paduotų skaitlinių, prirašymas kiekvieno naujo nario Susivienijimui apsiėjo \$9.36, o nėra abejonės, kad dabartiniam vajuje irgi apsisieis nei kiek nemažiau.

Kada susiduri su tokiais argumentais, tai lieka vienas iš dviejų: arba visai tylėti, arba sakyti, kad apskrčiai nėra tam įsteigti, kad jie duotų kam nors kokias instrukcijas arba įsakymus, o yra tam įsteigti, kad savo darbą prisidėtų prie Susivienijimo auklėjimo. Bet kuomet šitaip pasakai, tai dar daugiau išgirsti užmetinėjimų. Tada tiesiog pasako, kad organizacija neprivalo ir negali tikėtis darbo nuo tokių savo vienučių, kurioms netik kad neteikia jokių privilegijų, bet net jų balso neklusau. O kad tai yra tiesa, tai niekas negali užginti. Mūsų apskritis tą patyrimą turi. Jau negana, kad mūsų apskrčio reikalavimai ir pageidavimai nesulaukė atkreipimo jokios domės iš valdandčiųjų sferų pusės, bet net oficialiai suvažiavimų tarimai nebuvo organizacijos organe tapinami, o kada jau patilpo, tai p. redaktorius buvo taip sužaloti, kad buvo sunku pasakyti ar tai rimtos organizacijos vienučių suvažiavimo protokolais, ar tik taip sau koks nerimtas aprašymėlis. O visgi pirmas SLA apskritis yra Susivienijimo dalimi ir, kaipio tokia, privalėtų turėti lygias teises su kitais. Vadinasi, kada eina apkalbėjimas įvairių naujų sumanymų, tai apskrčiai, kuopos ir kiekvienas organizacijos narys privalėtų turėti pilną teisę reikšti savo mintis, jei tik jis to pageidauja. Paskutiniame Tėvynės numery p. redaktorius kvičia narius apkalbėti įvairius organizacijos reikalus arba pakelti klausimus. Tas yra sveikintina. Dieve duok kad taip būtų. Tačiau, prisiminus netolimą praeitį, nelabai norisi tikėti, kad taip bus, nes p. redaktorius reikalė kėlimo Centro iš New Yorko į Pittsburghą leido kalbėti tiems, kurie kalbėjo už Pittsburghą, o tiems, kurie norėjo kalbėti už Wilkes Barre, arba kad Centras pasilikto toj pačioj vietoj kur jis dabar yra, neleido pasakyti nei žodį. Jeigu jis dabar suminkštėjo ka-

da sužinojo, kad negalima iš Jaunuolių Pomirtinių Fondo \$35,000.00 išimti ir įdėti į Lėšų Fondą, kad turėjus pinigų apmokėjimui kraustymo lėšų, tai gerai, bet jeigu tas užsispyrimas pas jį ir ant toliau pasilikto, tai turėsime to paties vargo išsistarti įvairiais organizacijos reikalais. (Nežinia iš kur brolis S. Gegužis tokias informacijas gavo, bet tos informacijos nesutinka su tikrove ir yra tik piktas išmisas. Redaktorius patalpino Tėvynėje kiekvieną straipsnį ir už Pittsburghą ir prieš Pittsburghą koks tik jam buvo prisistatus. Redaktorius ir Pittsburgho klausime ir kituose klausimuose nepaniekiino ir nepaniekina nei vieno sąžiningos nuomonės, bet redaktorius nemylį išmisų, melų, prasimanymų ir piktumų, ir tokių dalykų nenori matyti Tėvynėje, nežiurint kas juos rašytų. — Red.)

Viršminėtus pareiškimus aš užrekordavau šiame pranešime delto, kad, kaip sakiau, tokios mintys tunoja pas daugelį šios apkalbės SLA kuopų ir jų narių. Jei prie SLA pirmo apskrčio prigulėtų visos kuopos, kurios randasi šio apskrčio ribose, tai beabejo tuomet būtų galima sudaryti stipresnis kunas, kuris galėtų padaryti didesnę spaudimą į tas Susivienijimo įstaigas, kurios sudaro organizacijos valdymosi aparatą. Prašau manęs nesuprasti klaidingai. Aš nemanau, kad kuomet nors apskrčiai Susivienijime pareikalau ar panorės diktatoriško balso, to nebus ir tas negalima. Bet aš tikiu, kad jei norima ir pageidaujama, kad apskrčiai dirbtų gašiuodami laiką ir centus, tai jau čia pats tesingumas reikalauja, kad jie turėtų nors taip vadinamą patariamąjį balsą organizacijos veikloje. Kitaip, tai kasgi benorės dirbti jei už tą darbą nebus niekuomet ačiu, o visuomet tik...

Brangūs broliai ir sesės, mes čionai susirinkę kaipio liuosnoriai kareiviai, kuriems niekas jokio atlyginimo neteikia, jaučiame tik vieną, o tai, kad mes esame lietuvių fraternalės draugijos nariai, kad mes kiekvienas sulig geriausių savo išgalių norime mūsų organizacijai pasitarnauti. Ar kas tą mūsų darbą įvertina, ar ne — mes vistiek dirbkime, o ateis laikas kuomet, jei jau mes patys ir negirdėsime, vienu bus apie mus kalbama ir sakoma, kad tai buvo ir gyveno tokie ir tokie žmonės, kurie be jokio atlyginimo aukojo savo laiką, centus ir energiją, kad netik palaikius, bet ir ugdinus ir tobulinus mūsų organizaciją, kuri netik savo nariams ir jų šeimoms, bet kartu ir visai neturių tautai yra daug gero padariusi.

Su gilia pagarba,
S. Gegužis,

SLA pirmo apskr. organiz.

Raportas Generalio Organizatoriaus

Man einant pareigas Generalio Organizatoriaus rajone 8 ir pirmo apskrčio ribose, nuo praeito suvažiavimo rugšėjo mėn., 1939 m., iki dabar teko aplankyti beveik kiekvienos kuopos veikėjus ir per tą laiką prisiejo parašyti į kuopas del didesnio veikimo apie 40 laišku pirmame apskrty. Pasirodo, kad kurios kuopos priklauso prie apskrčio, tai tose yra didesnis gyvumas ir veiklumas.

Kuopų organizatoriai šiame Antrame Pažangos Vajuje yra pasiryžę atsiekti pirmą laipsnį, prirašinėjant naujus na-

rius į SLA. Tik tiek, kad kitus organizatorius trukdo tos netikė aplikacijos, kurios daugeliui yra nesuprantamos kaip jas išpildyti. (Pastaba. Aplikacijos yra naujos ir padarytos sulig geriausių pavyzdžių. Su jomis syki susipažinus nėra jokio sunkumo jas išpildyti. Tą patvirtino šimtai veikliųjų organizatorių, kurie šias aplikacijas nuolat pildė. — Red.)

Neprigulinčias kuopas bandžiau visokiais būdais prikaltinti prisidėti prie apskrčio. Šios kuopos žadėjo prisidėti: 52 kp., Mt. Carmel, 147 kp., Girardville, ir 283 kp., Coal Dale. O yra tokių kuopų, kur pasakė, kad jau, girdi, uždarė ir tuos knygų lapus, kur kalbama apie delegatų rinkimą į apskrčio suvažiavimus.

Sausio 27 d., š. m., lankiausi Reading, Pa., ir bandžiau ten pakrikusią kuopą atsteigti. Su P. Menčinsko pagalba aplankėme keletą stūbų Reading, Laureldale ir Rosedale. Bet išrodo, kad sunku sugriautą namą atbudavoti. Radome dar ir buvusios kuopos gyvą išdininką ir pas jį dar yra kuopos \$30. Jis sako, kada kuopa susiorganizuos, tai ir tuos pinigus jai atiduos. Tos kuopos pakrikimas, tai pasekos suskilusio seimo anais metais Chicagoje.

Nors mes esame trys organizatoriai apskrty, bet praeito artimesnių kuopų veikėjų pakelbėti atsteigti SLA 324 kuopą Reading, Pa., o taipgi ir pakrikusią SLA 331 kuopą Shamokin, Pa.

A. J. Banišauskas.

10. Komisija susidedanti iš A. J. Banišausko ir J. K. Urbono, kurią pereinatas apskrčio suvažiavimas buvo palikęs ir ant toliaus rupintis steigimu SLA apskrčio ribose lietuviškų mokyklėlių savo raporte pranešė, kad iki šio laiko mažai tuo klausimu ką galėjo nuveikti. Šios komisijos raportas buvo priimtas ir ta pat komisija palikta ant toliau tuo reikalu rupintis. Raportams užsibaigus, nutarta padaryti pertrauką pušei valandos ir pirmininkas pirmą sesiją uždarė 12:45 po pietų.

(Užbaiga bus)

Waterbury, Conn.

SLA 11 kuopa
gauna narių

SLA 11 kp. mėnesinis susirinkimas buvo balandžio 4 d. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm., T. Matas. Protokolų sekr., Kl. Jankeliūnienė, perskaitė protokolą iš praeito susirinkimo, kuris priimtas. Toliaus org., p-lė Helen Tareiliutė, perstatė naują narę, Petronę Vazniūstienę. Org. Petras Steponavičius, perstatė šiuos naujus narius: Kazį Simanavičių, Lauriną Kirmilą ir Marijoną Kirmeliene. Visi kuopoje priimti.

Atlikta Pildomosios Tarybos ir delegatų rinkimas. Delegatai į seimą išrinkti: T. Matas, Ald. Matienė, Jonas Tareila ir Jonas Zemantauskas.

Skaitytas laiškas nuo skulptoriaus p. M. Masaliaus.

Ona Šambreckienė iš Bridgeport, Conn. 51 kp. persikėlė į SLA 11 kuopą.

Sekantis susirinkimas bus gegužio 2 d., 103 Green St., vakare.

P. Motiečius,
SLA 11 kp. koresp.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kuopos
susirinkimo

Balandžio 7 d., Lietuvių Svetainėje įvyko SLA 352 kuopos susirinkimas, kuriame atlikta visi butini kuopos ir Susivienijimo reikalai. Taipgi atlikta balsavimas SLA Pildomosios Tarybos, išrinkta delegatai į seimą ir tt. Svarbiausia tai, kad šiame susirinkime priimta 42 nauji nariai. Apikantų pavardės seka, per organizatorių V. Vašikonį: Antanas Vaitkunas ir Alex Šeputis; per organizatorių Kibartą — Valerija Best, Vincas Zukas; per organizatorę Moliene — Mindaugas J. Sirtvydas, Tilles Kaselin; per organizatorę B. Kebaitienę — Peter Padolskis, Helen Zareika, Mary Gabris, Margaret Gabris, Frances Gabris, Joseph Gabris, Anna Gabris, Teresa Brazauskas, Harold J. Zigmantas, Sophie Kauza, Alfonso Miknis, Katarina Levulis, Anna Usonis ir Kastys Ambroze; per organizatorių P. Kučinską — Joseph Samuelionis, Edward Kairis, Veto Rakauskis, Jurgis Kudirka, Ly. P. Samuelionis, Anna Juodvalkis, Maggie Waite, Anastazija Milienė, Zigmund Gobis, Margaret Witko, Ana Vidžiuonas, A. E. Cairtgh, Helen Dillis, L. Galesky, Francis Kerbelis, L. Michails, V. Juodvalkis, George James ir M. A. Smallis. Kaip girdėti, tai ir SLA 200 kuopa neatstila naujų narių prirašime. Iš to aišku, kad Detroitas trumfališkai pasiekė garbės vainiką. Taipgi šiame susirinkime persikėlė iš SLA 217 kp. A. Valašimas, A. Valašimienė ir B. Jagėla.

Generalis organizatoriaus pranešė, kad baisholės jautkas jau pilnai suorganizuotas, tik tai reikia pinigų įsigijimui uniformų ir kitų reikmenų žaidėjams. Tos reikmenys kainuos apie penkis šimtus dolerių, bet, kuopoms ši reikalą užgyrus, Centras sutinka vieną trečdalį sumos skirti iš jaunuolių švietimo Fondo. Kuopa ši reikalą vienbalsiai užgėrė.

Delegatai į seimą išrinkti sekanti nariai: S. Masytė, J. Ambros, C. Martin, B. Kebaitienė, J. Besasparis, M. Kemešienė ir A. Andriulis.

Sekantis SLA 352 kuopos susirinkimas įvyks nuo 9 val. išryto, toje pačioje vietoje. Žinokite, kad kito pranešimo nebus.

F. Motuzas,
SLA 352 kp. koresp.

Dorchester, Mass.

SLA 359 kuopos
darbuotė

Balandžio 27 d. 1940 m. SLA 359 kuopa rengia vakariene į šokius. Gaspadinės pasiryžusios pagaminti gardžių užkandžių ir gėrimų. Gros geras jaunuolių orkestras įvairius lietuviškus šokius. Bus ir kitokio pamarginimo. Bus tikrai smagus ir malonus vakaras, į kurį nuširdžiai kviečiame jaunos ir suaugusias šiame SLA 359 kuopos maloniame parengime dalyvauti balandžio 27 d., 7 val. vak. Emery Hall, 1436 Dorchester Ave., prie Field's Corner, Dorchester, Mass.

Koresp.

West Pullman, Ill.

SLA 55 kp. veikimas

Balandžio 14 d., Bimbos svetainėje įvyko SLA 55 kuopos skaitlingas susirinkimas, sušauktas atvirutėmis.

Sauniai buvo palaidoti du SLA 55 kuopos nariai — Lekavičius ir Simonaičiutė.

Buvo balsavimas Pildomosios Tarybos ir išrinkti delegatai į SLA seimą.

Uždarius susirinkimą, pirm. pranešė, kad yra atsilankęs Radis nuo laidotuvių direktoriaus Lekavičiaus ir kad jis žada mus pavaisinti. Gerai paliavojome ir buvo gerų minčių išreikšta iš praeities Lietuvos ir buvo veltijama Susivienijimui gyvuoti amžinai.

J. Tamašauskas,
SLA 55 kp. koresp.

So. Milwaukee, Wis.

Iš SLA 133 kuopos susirinkimo

SLA 133 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Kadangi buvo rinkimas SLA Pildomosios Tarybos ir delegatų į sekančią seimą, tai susirinkimas šauktas atvirutėmis, ir susirinko gana skaitlingas narių skaičius. Bet galėjo būti ir daugiau, nes, kaip visur, taip ir pas mus, daugelis narių atsisdada ant kuopos valdybos. Bet, po to, šie, taip neturėtų būti, nes Susivienijimas visi esame lygūs, todėl visiems ir jo reikalai turėtų lygiai rūpėti.

Priešius prie skaitymo gautų žinių, tai pasirodė, kad kuopoje gauta nemaža agitacinių lapelių. Nekurie tie lapelių buvo tiesiog naivūs, o visi, be išimties, tai tas, kur kalbama apie tai, kas pirmiau mirs — mes ar Susivienijimas. Bet mūsų nariai į tuos lapelius daug dėmesį nekreipė.

ir balsavo už tuos kandidatus, kurie kam išrodė geriausi.

Taipgi buvo renkamas delegatas į sekančią seimą. Juo išrinktas F. Jurkus, bet su ta išlyga, jei jis galės pasiūlyti iš darbo, apie ką pranešė sekančiame kuopos susirinkime.

Buvo kalbėta apie mūsų kaimynę SLA 177 kuopą iš Milwaukee, Wis., reikale rengimo pikniko, kuris turės būti birželio mėnesį sykiu su SLA 10 apskrįčio suvažiavimu. Mes jokio pakvietimo dar negavome ir tas nesvarbu, bet svarba tame, kad kartais piknikus nesurengtume tą pačią dieną.

F. Jurkus.

Easton, Pa.

A. a. Zuzana Gailienė, SLA 342 kuopos narė

Zuzana Gailienė su šiuo pasauliu persikyrė kovo 23 d. Palaidota kovo 27 d., Easton Heights kapinėse su bažnytinėmis apeigomis. Dalyvavo labai daug lietuvių.

Velionė Zuzana Gailienė prie SLA 342 kuopos prisirašė 1940 metais ir ką tik buvo sulaukęs 50 metų amžiaus. Priežastis mirties nepasiekminga operacija.

Paėjo iš Lietuvos, Mardasų kaimo, Plungės parapijos. Dideliame nuliudime paliko savo vyrą Joną ir broli. Taipgi broli ir dvi seseris Lietuvoje.

Lai buna jai lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

K. Dibulskis.

Easton, Pa.

A. a. Povilas O. Lukauskas, SLA 342 kuopos narys

A. a. Povilas O. Lukauskas su šiuo pasauliu atsiskyrė kovo 28 dieną, o palaidotas kovo 30 d., Eastono kapinėse be bažnytinės apeigų, nes velionis buvo laisvos minties. Į kapines palydėjo didelis burs Eastono ir aplinkinės lietuvių. Dalyvavo ir svetimauciu. Į Ameriką a. a. P. O. Lukauskas atkeliavo 1907 me-

tuose, į Easton, Pa. Velionis P. O. Lukauskas buvo darbus ir rupestingas savo šeimos auklėjime. Jis išaugino dvi dukreles Eleną ir Apaliną, kurios yra baigę High School mokyklą. Apalina yra vedusi su Vladu Skieru ir gyvena Hillcrest, N. J.

Vel. P. O. Lukauskas prisirašė prie SLA 1916 m. ir visą laiką išbuvo gerame šovny. Buvo nenuilstantis darbuotojas del SLA gerovės. Jis taipgi prigulėjo prie Eastono Lietuvių Piličių Klubo ir prie Textile unijos lokalo No. 35.

Prie velionies grabo buvo daug gyvų gėlių vainikų nuo giminių, draugų ir draugių. A. a. P. O. Lukauskas buvo 62 metų amžiaus. Paėjo iš Lietuvos, Plungės parapijos, Klepsčių kaimo.

Dideliame nuliudime paliko savo moterį, dvi dukreles, žentą, broli, brolienę ir pusėsėsę Detroit, Mich. Lietuvoje paliko tris brolius ir seserį.

Velionis P. O. Lukauskas mėgdavo lietuviškus laikraščius ir visados prisilaikė darbininkiško nusistatymo. Buvo draugiško budo ir su visais draugiškai sugyveno.

Lai tau, Povilai, buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

Kazys Dibulskis.

Lukauskienės padėka

Ačiū širdingai visiems draugams ir Eastono ir aplinkinės lietuviams, SLA 342 kuopai ir LPD už patarnavimą man taip liudnoj valandoj netekus mano vyro, kuris numirė kovo 28 dieną.

Petronėlė Lukauskienė ir šeima.

Ashley, Pa.

A. a. Mykolas Salasevičius, SLA 35 kuopos narys

Balandžio 3 dieną numirė Mykolas Salasevičius, SLA 35 kuopos narys, turėdamas 50 metų amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Mariampolės apskrįčio, Kuktų kaimo. Per ilgus metus gyveno Ashley, Pa.

Dideliame nuliudime a. a. M. Salasevičius paliko savo moterį Katrę Salasevičienę, tris dukteris ir keturis sunus. Taipgi paliko du brolius: Jurgį, gyvenantį Cleveland, Ohio, ir Antaną, gyvenantį Michigan'e. Lietuvoje liko du broliai — Vincas ir Andrius ir sesuo Barbora.

A. a. M. Salasevičius buvo labai malonaus budo, tai į laidotuves atsilankė daug žmonių. Buvo atvykęs brolis Jurgis su žmona iš Cleveland'o ir sesers sunus Vincas Kriščiūnas iš Pittston, Pa. Laidotuves patarnavo laidotuvių direktorius P. Legus. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis iš šv. Trejybės bažnyčios.

Lai jam buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

Laidotuvsė Buvės.

Cicero, Ill.

SLA 301 kuopa išaugo iki 112 narių

SLA 301 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko balandžio 8 d. Atvirutėmis šaukus, narių atsilankė tik pusė kiek yra kuopoje. Palyginus su didesniu kuopomis išrodo nebologai, bet kodel gi tik pusė vietų visų? Bet to nebuvo ir nebūs. Tam tikra narių dalis nieko nepaiso ir yra atsidavę ant kitų.

Atliktas balsavimas Pildomosios Tarybos.

Delegatai seimam išrinkti sekanči: Josephine Rašinskas, Viktorija Deveikis, M. Ascilienė ir K. P. Deveikis. Kuopos naudai nutarta surengti parengimą gegužio 18 d., Šameto svetainėje. Komisijon išrinkta 5 moterys, tai nėra abejonės, kad parengimas bus sėkmingas.

Tinkamai atžymėtas SLA 301 kp. 10 metinė gyvavimo sukaktis. Ši kuopa iš 12 narių išaugo iki 112 ir jeigu nariai pasipausť, tai lengvai išaugtų iki 200 narių. Ir kodel ne? Juk dabar nereikia mokėti įstojimo, nors ir 60 metų senumo, kaip vyrai, taip ir moteriai.

Vietos biznierių Jonas Pilakis, Liberty valgiklos ir piknikams parko savininkas, priimtas į SLA. Vadinasi, SLA šeima auga. Ir neturėtų likti nei vieno sveiko lietuvi, kuris neprisigulėtų prie šios didelės ir garbingos organizacijos SLA. Pačių narių priedermė raginti savo draugus rašyti. Mūsų kuopos susirinkimai įvyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio, Šameto svetainėje, 1500 So. 49-th Ave. K. P. Deveikis.

Akron, Ohio

Iš SLA 354 kuopos susirinkimo

SLA 354 kp. susirinkimas įvyko balandžio 7 d., šv. Petro bažnyčios svetainėje, 1414 East Ave. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirm., S. Glinskas. Susirinkime dalyvavo visa kuopos valdyba.

Sekretorė, A. Aleknavičienė, perskaitė praeito susirinkimo prtokolą, kuris priimtas vienbalsiai.

Komisija, kuri buvo išrinkta rengti pramogą bendrai su kitomis draugijomis, pranešė, kad raportas bus išduotas sekančiame susirinkime.

Nutarta, kad komisija susižinotų su broliais Motuzais kaslink krutamų paveikslų rodymo iš Lietuvos. Į komisiją įeina J. Ramoška ir J. Sebastinas.

Ligonų lankytojai raportavo, kad iš pašalpos atsisakė Marijona Garionienė.

Delegatų į sekančią SLA seimą išrinktas J. Ramoška.

Atlikta Pildomosios Tarybos rinkimai.

SLA 354 Kp. Korespondentas.

Springfield, Ill.

Iš SLA 158 kuopos susirinkimo

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 7 d. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirmininkas. Atidarydamas, paprašė narius užsilaikyti ramiai ir rimtai svarstant organizacijos reikalus, kurių šiuo tarpu yra gana daug.

Susirinkime dalyvavo visa kuopos valdyba. Praeito susirinkimo protokolą perskaitytas ir priimtas kaip užrašytas.

Ligonų lankytojų raportai priimti. Parengimų komisija raportavo paėmusi vietą del SLA 158 kuopos pikniko, kuris įvyks birželio 16 dieną.

Įnešimų komisija pranešė pagaminusi ir pasiuntusi keletą įnešimų SLA Įstatų Komisijos pirmininkui kovo 14 d. Tie įnešimai perskaityti ir užgirti.

Delegatais į sekančią seimą išrinkta atsižymėję kuopos darbuotojai, kurie per daug metų šioje kuopoje dirbo ir gynė SLA nuo visokių "vėjų".

K. J. Čivinskas, SLA 158 kp. koresp.

Akron, Ohio

Apsivedė SLA 354 kuopos narė, Ona Kazlauskienė

Balandžio 13 dieną apside SLA 354 kuopos narė, Ona Kazlauskienė, su Juozu Zdanu. Gerb. Kazlauskienė-Zdaniene mūsų kuopoje per du metus buvo pirmininke ir yra pasižymėjusi kaip gera darbuotoja komisijose, ypač rengiant kokią pramogą išplatina daug tikietų. Vestuvės dalyvavo naujavedžių artimiausi giminės ir draugai. Nemaža buvo jų iš Cleveland ir Youngstown, neminint jau vietinių.

Juozas Zdanis yra ramaus budo žmogus ir pasiturintis. Naujavedžiams linkiu laimingo ir draugiško sugyvenimo.

Juozas Ramoška.

Port Chester, N. Y.

SLA 367 kuopa rengia balių

SLA 367 kuopa rengia didelį balių gegužio 4 d., Polonia Hall, 229 Willett Ave. Prasidės 8 val. vakare ir tęsis iki 2 val. ryte. Kazakevičiaus orkestras gros lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bus gerimų ir užkandžių.

Kviečiame vietinius ir aplinkinės lietuvių į šį SLA 367 kuopos parengimą skaitlingai atsilankyti.

Rengimo Komisija.

McNaughton, Wis.

SLA 341 kuopos nariai, atlikime savo SLA pareigą

SLA 341 kuopos susirinkimas balandžio 7 dieną ėjo geroje nuotakoje. Perskaityta keturios naujos aplikacijos. Atlikta Pildomosios Tarybos rinkimai be jokių diskusijų. Buvo perskaityta ir agitacinių lapelių, bet nariai į tai nekreipė dėmesį ir pasirinko tokius kandidatus, kurie jiems išrodė geriausi.

Broliai ir sesutės, nepamirškite, kad dabar eina Antras Pažangos Vajus, tai mes turime padirbėti, kad gauti kodaugiau naujų narių į mūsų kuopą. Nepaisykime skleidžiamų plotkų apie mūsų organizaciją, nes tie plotkai yra netesingi. Pasiklausykime Pažangos Vajaus vedėjo, brolio Kl. Jurgelionio, patarimo ir atlikime savo pareigą, gaudami bent po vieną naują narį.

P. P. Simanauškas.

Grand Rapids, Mich.

Iš SLA 60 kuopos veikimo

SLA 60 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Susirinkimas buvo skaitlingas, nes rinktą SLA Pildomoji Taryba ir delegatai į SLA seimą. Susirinkimas ėjo gana geroje nuotakoje.

SLA 60 kuopa yra nutarusi paskelbti protestą prieš tuos SLA narius, kurie šiais laikais pradėjo labai šmeišti Pildomąją Tarybą. Didžiama balsejų nutarta, kad sekančias seimas tuos narius nubautų.

Delegatais į sekančią seimą išrinkta F. Edkins ir G. Karsokas.

G. Karsokas.

Kuopų Susirinkimai

CHICAGO, ILL. — Susiv. Liet. A. 55 kuopos nariams pranešu, kad kuopos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį, Bimbos svetainėje, 635 West 119-th St. Sekantis susirinkimas įvyks gegužio 12 dieną, 2 val. po pietų, Bimbos svetainėje, 635 West 119-th St., Chicago, Ill. Visi nariai atsilankykite susirinkimam paskirtu laiku. J. Tamašauskas, sekr.

LEWRENCE, MASS. — SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 5 dieną, 2 valandą po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi yra ir kitų reikalų aptarimui. W. McGowan, sekr.

LOWELL, MASS. — SLA 173 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 4 dieną, 3 valandą po pietų, priprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite pibuti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. L. L. Petkevičius, sekr.

SLA KUOPŲ IR APSKRĮČIŲ PARENGIMAI

DORCHESTER, MASS. — SLA 259 kuopa rengia gardžią vakarienę ir šokius sekmadienį, balandžio 27 dieną, svetainėje Emsy Hall, 1436 Dorchester Ave, prie fieldes corner, Dochester, Mass. Pradžią 7 valandą vakare. Tai bus tikrai smagus, malonus ir linksmas vakaras, kuriame bus galima išsigerti, gardžiai užsikasiti, linksmiai pasišokti prie geros jaunųjų orkestrų. Tai gi nuostabių kviečiame jaunus ir suaugusius iš visos aplinkinės dalyvauti šiame SLA 259 kuopos smagiame parengime. Įžanga tik 50c. upatal. Kviečia SLA 259 kuopa.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPSIO

FARMERIŲ kuopa iš Sweet Valley, kaip praneša brolis JONAS J. NIENIUS, buvo pirmutinė, kuri nutarė apsidėti mokesčiu po dešimtuką nuo nario Vilniaus kraštui remti. Kas daugiau? Šios liuosnorės aukos turi būti sudėtos prieš SLA seimą.

LIETUVIŲ komunistų dienraštis Vilnis minėjo savo 20 metų sukaktį. Vilnius N 88 buvo "jubilejinis", didelis, septynių dalių, pilnas straipsnių apie savo pradžią, apie lietuvišką "bruzdėjimą", apie savo agitatorius, ir pilnas agitacijos už savo religiją — komunizmą. Tarp juos religijinių straipsnių vienok yra keletas bendrai žmoniškų. Iš tokių geresni yra M. Bacevičiaus "Kalendariaus Istorija", K. Petrikienės "George Eliot", J. Kuodžio "Į Erdvę per Teleskopą", F. Abeko "Kražių Skerdynė".

JAU gavome ketvirtą šių metų ir šeštą iš eilės žurnaro Lietuvos numerį, kuris taip pat gražus ir turiningas, kaip ir pirmieji. Geroka šio numerio dalis pašvęsta Baltimorės Lietuvių Atletų Klubo "sidabriniam jubiliejui" su daugeliu paveikslų. Telpa įdomių rašinių, eilių ir dvi apyskaitės — P. Bajoro ir P. Lapienės. Taipgi pasirodo naujas poetas anglų kalboje F. E. Truman (Vyt. Brazevičius), o viršelį puošia SLA Centro sekretoriaus atvaizdas. Lietuva jau sekminkai pergyveno ištisą pusmetį ir pati redakcija del to yra įdėjusi šią pastabą: "Kartą yra pasakęs Galileo, tvirtindamas, kad žemė nestovi ant vietos. Taip galima pasakyti ir apie Lietuvos žurnądą. O vis delto jis eina. Jis eina, nepaisydamas kai kurių žmonių tvirtinimo, kad mėnesiniai žurnalai "neturi ateičiai..."

SIAME Tėvynės numery telpa įdomus redaktoriaus straipsnis apie SLA rinkimus ir jų tvarką. Su tuo straipsniu turėtų nuosekliai susipažinti kiekvienas SLA narys, kiekvienas veikėjas, o ypač kiekvienas busimo seimo delegatas.

ORGANIZATORIAI brolis F. Kučinskas ir sesuo B. Kebaitienė iš SLA 352 kuopos, Detroit, Mich., matyt susitarę pralenkti broli J. Aymaną, S. L. A. 38 kuopos organizatorių iš Brooklyn, N. Y. Iki praeitos savaitės pabaigos brolis Aymanas į Centrą buvo prisisutęs 53 aplikacijas, o sesuo

Kebaitienė ir brolis Kučinskas po 39. Bet kadangi praeitame SLA 352 kuopos susirinkime Kebaitienė pridavė 14 aplikacijų, o brolis Kučinskas 19 aplikacijų, tai išrodo, kad įdėd broli Aymaną jau "sumušė". Bet mes dar nežinome, kiek aplikacijų brolis Aymanas pridavė praeitame savo kuopos susirinkime. Ši "paslaptis" beabejo paaikšės sekančią savaitę.

MES jau senai rašome ir kalbame apie senelių prieglaudas įsteigimą. Tokia prieglauda susirūpinę ir mūsų kaimynai — Lietuvių Darbininkų Susivienijimas ir Romos Katalikų Amerikos Lietuvių Susivienijimas. O brolis A. B. (Bimba) Laisvėje pataria, kad tuo reikalu visi susivienijimai susidomėtų ir tą problemą išrištų. Jis sako: "Argi trys susivienijimai negalėtų bendrai šį klausimą apsvarstyti? Ir galėtų ir turėtų. Mano supratimu, LDS valdyba turėtų pasiūlyti anų susivienijimų valdyboms tuo reikalu pasitarimą prieš busimus seimus". Tuo tarpu betgi nei vienas susivienijimas pas save nėra pakankamai išsiaiškinęs senelių prieglaudas reikalo.

SLA 352 KUOPOS praeitame susirinkime priimta 42 aplikacijos. Ši kuopa su naujais nariais žengia kaip ant mielių. O tas nepateisina kitų kuopų, kodel jos negalėtų naujų narių gauti daugiau, negu gauna. Be to, minima kuopa suorganizavo jaunuosius besbolės jautką. Seniau tokių jautkų mūsų organizacijoje buvo ne vienas, bet keli. Dabar Detroito jautkas bus vienintelis. Panašius jautkus galėtų įsteigti ir kitos, bent didesnės, SLA kuopos.

PASKUTINIAI šio sezono SLA kuopų parengimai svetainėse įvyks šį mėnesį. Po to jau važiuosime už miestų, į žalius parkus, žavėjiančius pauksnius ir pajurius. Kaip žiema, taipir vasarą gabūs organizatoriai parengimuose pasinaudoja proga paskleisti nemaža agitacijos už mūsų Susivienijimą. Patys parengimai taipgi gerai garsina Susivienijimą. Juodaugiau gerų parengimų, tuogarsiau po visą Ameriką skambės mūsų Susivienijimo vardas. Tuo daugiau gausime narių.

BROOKLYNE Amerikos Lietuvių Piličių Klubo iniciatyva rengiamasi pastatyti

paminklą mūsų oro karžygams — Dariui ir Girėnui. Paminklas statomas visuomenės aukomis. Kol kas tų aukų gauta dar nedaug. Vėliau gal bus daugiau. O kad jais padauginus, verta šiam gražiam tikslui bent po kiek paaukoti. Aukoti gali netik organizacijos, draugijos, kuopos, betir pavieniai nariai. Visuomenės aukomis tiems karžygams gražus paminklas pastatyta Chicagoje. Kodel tokio paminklo visuomenės aukomis negalima pastatyti Brooklyne, iš kur Darius ir Girėnas leidosi per platųjį vandenyną į tėvynę Lietuvą?

KAS dar neatliko savo SLA peraisos — ją turi pasiskubinti atlikti, nes Antras Pažangos Vajus baigsis su pirmą diena birželio, š. m.

UŽPRAEITĄ savaitę šie 30 brolių ir seserų pareiškė noro prisirašyti prie mūsų Susivienijimo:

23 kp., Shenandoah, Pa. — Michael Little, Ona Dančienė;
38 kp., Brooklyn, N. Y. — Damišėlė Yuceitė, Barbora Webster, Juozas Wester, Vincent Alekna, Tapilė Zurauskienė, Antoinette Shirmulis;
43 kp., So. Boston, Mass. — Stasys Sinkus;
49 kp., So. Boston, Mass. — K. Romanauškas, Mary Kirkliauskas;
53 kp., Chelsea, Mass. — Joseph Gailius;
96 kp., Canton, Mass. — C. Sinkėvičius, Joseph Simansky;
124 kp., Hartford, Conn. — Florence Baxter;
188 kp., Boston, Mass. — Wm. A. Yanus, J. Nausėda;
200 kp., Detroit, Mich. — Michael Repshus, Petronella Repshus, Anna Stines, V. J. Sirvaitis, Katrė Wasukonis;
212 kp., Kenosha, Wis. — Mamert Mitka, B. H. Masilonis;
297 kp., Greenfield, Mass. — Mary P. Navicky;
352 kp., Detroit, Mich. — Alex Conrad, A. C. Milienė, S. Mikalauskas, A. J. Kavalesky;
Nauja kuopa, Greenpoint, N. Y. — A. Marsin.

PRAEITĄ savaitę šie 53 broliai ir seserys pareiškė no-

SLA Pildomoji Taryba apie morgičius, pomirtines ir pašalpas

Protokolas

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, I-VYKUSIO KOVO MĖNESIO 1-8 DIENOMIS, 1940 METŲ, SLA CENTRO RASTINĖJE, 307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

Sekretoriaus raportas SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui kovo 1 d., 1940 m.

(Tąsa sekretoriaus raporto)

Nupirkti bondai bėgy 1939 metų

Par	Bondsai	Mokėjimo
\$15,000	New York City, 3½%, due Feb. 1, 1978, Constr. of Rap. Trans.	15,262.50
15,000	Union Pacific R. R. Co., 3½%, due May 1, 1971, Debentures	14,662.50
15,000	Chesapeake & Ohio Ry. 3½%, due Aug. 1, 1996, Ref. & Imp. "E"	14,942.75
15,000	Michigan Cons. Gas Co. 4%, due Sep. 1, 1963, First Mtg.	14,792.75
15,000	Green Mountain Power Corp., Vt. 3½%, due Dec. 1, 1963, First Mtg. & Ref.	15,450.00
10,000	Southern Pacific Co. 4½%, due Mar. 1, 1977, Oregon Lines First Mtg. "A"	4,628.80
3,000	Southern Pacific Co. 4½%, due Mar. 1, 1977, Oregon Lines, First Mtg. "A"	1,388.20
5,000	Texas Electric Service Co., 5%, due Jul. 1, 1960, First Mtg.	5,163.65
4,000	Birmingham Electric Co., 4½%, due Mar. 1, 1968, First Ref.	3,960.95
11,000	Birmingham Electric Co., 4½%, due Mar. 1, 1968, First & Ref.	10,905.90
10,000	Bethlehem Steel Corp., 3½%, due Jul. 1, 1959, Cons. Mtg. 20 yr. S. F. Ser. "C"	9,900.00
10,000	Central Illinois Elec. & Gas Co., 3½%, due Jun. 1, 1964, First Mtg.	10,050.00
25,275	Home Owners Corp., 1½%, due Jun. 1, 1947, Opt. 1945	25,406.25
10,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2½%, due Dec. 15, 1965, Opt. 1960	10,596.88
10,000	Commonwealth Edison Co., 3½%, due Jun. 1, 1968, First Ref.	10,377.15
5,000	Public Service Co. of Colo., 3½%, due Dec. 1, 1964, First Mtg.	5,100.00
5,000	Northern Indiana Public Service Co., 3½%, due Aug. 1, 1969	5,000.00
2,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2%, due Dec. 1950, Op. 1948	2,000.00
4,000	La Salle Wacker Corporation, 5%, due Aug. 1957, 1-st Mtg.	4,261.36
\$189,275	Viso	\$183,849.64

Parduoti bondai 1939 metais

Par	BONDSAI	Amortizuota vertė
\$20,000	Consolidated Edison Co., of N. Y., 3½%, 58, gauta \$21,117.00, mokėta \$20,387.50, pelno \$729.50. Pirkta 1938, parduota saus. 6, 1939	\$20,388
15,000	Louisville & Nashville R. R., 4%, 40, gauta \$14,896.95, mokėta \$15,131.25, nuostolio \$234.30. Pirkta 1938, parduota bal. 26, 1939	15,131
10,000	Illinois State Highway, 4%, 1939, gauta \$10,000.00, mokėta \$9,755.63, pelno \$244.37. Pirkta 1932, parduota geg. 1, 1939	9,982
15,000	Arkansas Louisiana Gas Co., 4%, 51, gauta \$15,665.70, mokėta \$15,337.50, pelno \$328.20. Pirkta 1938, parduota geg. 2, 1939	15,337
5,000	Wilson & Co., Inc., First "A" 4%, 55, gauta \$5,084.35, mokėta \$5,025.00, pelno \$59.35. Pirkta 1937, parduota geg. 3, 1939	5,024
5,000	Armour & Co., Del., First "B", 4%, 55, gauta \$4,834.43, mokėta \$4,950.00, nuostolio \$115.57. Pirkta 1936, parduota geg. 3, 1939	4,835
5,000	Armour & Co., Del., First "B", 4%, 55, gauta \$4,834.43, mokėta \$4,825.00, pelno \$9.42. Pirkta 1937, parduota geg. 3, 1939	4,956
3,000	Southern Indiana Ry., 4%, 1951, gauta \$1,200.57, mokėta \$1,407.75, nuostolio \$207.18. Pirkta 1934, parduota geg. 9, 1939.	
7,000	Southern Indiana Ry., 4%, 1951, gauta \$2,796.39, mokėta \$3,284.78. Pirkta 1934, parduota geg. 10, 1939.	
5,000	Southern Indiana Ry., 4%, 1951, 4%, 1951, gauta \$1,984.91, mokėta \$2,346.27, nuostolio \$361.36. Pirkta 1934, parduota geg. 10, 1939	8,888
25,275	Home Owners Loan Corp., 2½%, 49-39, gauta \$25,406.25, mokėta \$25,406.25. Pirkta 1935-37, parduota birželio 23, 1939	25,375
5,000	Atlantic Gas Light Co., 4½%, 1955, gauta \$5,271.74, mokėta \$5,037.50, pelno \$234.24. Pirkta 1938, parduota birž. 26, 1939	5,038
15,000	Interstate Public Serv. Co., 4½%, 58, gauta \$15,000.00, mokėta \$14,870.00, nuostolio \$130.00. Pirkta 1934, parduota birž. 26, 1939	14,870
800	Authracite Trust Co. 1-st Mtg. Cert., gauta \$800.00, mokėta \$800.00. Distribution of Principal July 31	800

5,000	La Salle Wacker Corp., 5%, gauta \$4,261.36, mokėta \$4,261.36. Reorganization Exchange Oct. 17	4,261
	Nat'l Bondholders P. C., M. G. "AF", gauta \$6,000.00, mokėta \$6,000.00. Distribution of Principal Dec. 31	1,560
250 shares	Capital Bldg. Co. (Ill.) Common V. T. C., gauta \$2,142.50, mokėta \$24,312.50, nuostolio \$22,170.00. Pirkta 1938, parduota vas. 11, 1939	2,250
150 shares	Long Bell Lumber Co. Preferred, gauta \$5,742.50, mokėta \$13,972.50, nuostolio \$8,230.00. Pirkta 1936, parduota lapkr. 21, 1939.	2,880
90 shares	Central Electric & Telephone Co. Pref. 6%, gauta \$3,578.60, mokėta \$8,700.00, nuostolio \$5,121.40. Pirkta 1936, parduota lapkr. 21, 1939.	75
	Central West Co. C. V. T. Cert. Distribution of Principal, gauta \$75.00, mokėta \$75.00	
\$141,075	Gauta	\$150,608.52
	Mokėta	185,865.79
	Pelno	1,670.93
	Nuostolio	36,928.20
	Amortizuota vertė	\$148,850

Skaičiuojant Susivienijimo išteklų ("solvency") tiktai amortizuota vertė bondų yra vartojama. Skaičiuojant tuo pagrindu, parduotųjų bondų bendra amortizuota vertė buvo \$148,850, o gavome už juos \$150,608.52, reiškia, ištekliaus atžvilgiu, pelnėm \$1,758.52.

Finansinis išteklis (Valuation)

Mūsų apdraudos fondo finansinis stovis yra nušviečiamas taip vadinamu finansinio ištekliaus (Solvency) apskaičiavimu. Jau anksčiau minėjau, kad šis apskaičiavimas yra daromas pasiremiant tiktais įskaitomais turtais (admitted assets). Neįskaitomas turas (non-admitted assets) nelošia jokios rolės šiame apskaičiavime.

Kad vaizdžiau nušviestų finansinio ištekliaus stovį, paduodu mūsų "solvency" bėgy pastarųjų šešių metų.

Metal	Uždirtas nušimtis	"Solvency" nušimtis	Atsargos perteklius
1939 m.	2.67%	114.17%	\$172,116.00
1938 m.	2.14%	117.66%	\$215,887.86
1937 m.	2.42%	135.93%	\$382,769.35
1936 m.	2.78%	145.51%	\$461,675.00
1935 m.	7.72%	110.93%	\$138,360.00
1934 m.	4.4%	108.34%	\$120,419.00
1933 m.	3.3%	101.58%	\$42,428.00

Sulig šių skaitlinių mes dabar turime \$172,116.00, arba 14.17%, atsargos pertekliaus, t. y. turime daugiau turto, negu įstatymais reikalaujama padengti mūsų esamą ir numatomą apdraudos atsakomybę. Ištekliaus ("solvency") atžvilgiu Susivienijimas stovi gerai, nežiurint to, kad perteklius yra truputį sumažėjęs, palyginus su pereinamais metais. Uždirbto nušimčio atžvilgiu ir neįskaitomo turto atžvilgiu mūsų padėtis vis dar reikalauja sumanaus atsargumo.

SLA NARIŲ STOVIS

Narių skaičius	1939 m. gruodžio 31 d.	14,939
	1938 m. gruodžio 31 d.	14,401

Nauji nariai	Prisirašė naujų narių	1,104
	Vaikų skyruije	39
	Priimti atgal	35
Viso		1,178

Mirimai ir išsibraukimai

Mirė	230
Išsibraukė	367
Vaikų Skyriaus nariai persikėlė į suaugusių skyrių	43
Viso	640
1938 m. gruodžio 31 d. buvo narių	14,401
Prirašyta ir priimta atgal	1,178
Viso	15,579
Mirė, išbraukta ir persikėlė į suaugusių skyrių	640
1939 m. gruodžio 31 d., viso	14,939

Narių ir knopų skaičius pagal valstijas

Valstija	Knopų skaičius	Narių skaičius
Pennsylvania	108	4,209
Illinois	73	3,468
Massachusetts	35	1,613
New York	32	1,236
Connecticut	19	1,112
Ohio	15	709
Michigan	9	618
Indiana	11	287

New Jersey	13	286
Maryland	2	153
Kitose valstijose	39	950
Viso	56	14,641
Vaikų	—	298
Bendrai viso		14,939

SLA narių skaičius, apdrauda ir mirimai pagal amžių 1939 metais

Amžius	Narių skaičius	Apdraudos suma	Skaičius mirčių	Apdraudos suma
2	1	100	0	—
3	3	300	0	—
4	0	—	0	—
5	4	550	0	—
6	5	600	0	—
7	8	1,000	0	—
8	5	1,000	0	—
9	12	1,550	0	—
10	16	2,200	0	—
11	19	2,700	0	—
12	24	2,900	0	—
13	36	5,400	0	—
14	30	3,650	0	—
15	38	5,600	0	—
16	62	20,750	1	100
17	61	19,050	0	—
18	85	36,750	0	—
19	80	33,700	0	—
20	105	49,550	0	—
21	140	64,400	0	—
22	140	62,250	0	—
23	142	70,250	0	—
24	153	61,450	0	—
25	155	73,550	0	—
26	170	92,900	0	—
27	154	82,350	2	650
28	158	85,350	0	—
29	154	85,250	0	—
30	149	82,700	0	—
31	125	68,900	1	600
32	135	72,300	3	2,600
33	150	82,800	1	150
34	123	69,250	0	—
35	113	57,800	0	—
36	139	70,550	1	1,000
37	95	48,100	1	300
38	133	62,450	0	—
39	140	75,550	1	300
40	176	91,350	0	—
41	246	124,450	1	600
42	329	154,250	2	1,200
43	458	219,550	4	1,500
44	550	266,000	5	3,450
45	636	309,150	2	850
46	680	314,100	4	2,500
47	638	312,300	5	1,950
48	735	349,000	10	5,000
49	670	313,550	3	1,450
50	707	340,900	13	7,200
51	641	313,900	12	4,900
52	575	280,550	6	2,250
53	586	289,500	9	4,400
54	575	272,200	13	7,150
55	504	249,300	13	6,100
56	487	226,000	12	7,300
57	377	176,250	12	4,850
58	350	156,450	14	4,950
59	286	120,400	9	3,700
60	264	107,650	10	3,600
61	205	85,650	6	1,500
62	166	61,900	7	1,500
63	150	51,250	8	2,550
64	145	47,800	8	3,550
65	117	30,700	2	300
66	92	24,500	3	600
67	68	16,400	4	750
68	81	20,000	7	1,800
69	45	10,000	3	600
70	31	6,550	2	450
71	24	5,650	1	300
72	23	4,350	2	300
73	22	4,650	2	300
74	9	1,650	1	150
75	10	1,950	1	300
76	11	2,850	0	—
77	2	600	2	300
78	2	450	0	—
79	0	—	1	150
80	0	—	0	—
81	0	—	0	—
82	3	600	0	—
83	0	—	0	—
84	1	150	0	—
Viso	14,939	\$6,919,950	230	\$96,000

Narių mirtingumas

Šiais metais Susivienijimo narių mirtingumas buvo mažesnis, bet vis dar buvo didesnis, negu apskai-

čiuota mirtingumo nariam sulig taip vadinamų N. F. C. mirtingumo lentelių.

Palyginimo tikslui paduodu pereitų šešių metų mirusių narių mirtingumo nuosimtį.

Metal	Mirtingumas
1939	117.85%
1938	133.52%
1937	139.41%
1936	119.73%
1935	120.81%
1934	142.51%

Šiuos nuosimčius išreiškus doleriais ir centais, t. y. tuomi kiek išmokėjome pomirtinių ir kiek butume išmokėję jeigu mirtingumas neviršintų apskaičiuoto, normalio mirtingumo, turėsime sekamą.

Metal	Išmokėjome pomirtinių	Kiek privaldėjom išmokėti	Kiek išmokėjome virš normos
1939	\$93,234	\$79,112	\$14,122
1938	97,309	72,877	24,432
1937	98,378	70,569	27,809
1936	84,247	70,366	13,881
1935	83,965	69,501	14,464
1934	95,650	67,116	28,534

1939 metais iš viso išmokėjome \$94,248.99 pomirtinių. Iš tos sumos \$93,234.00 buvo išmokėta už mirimus, įvykusius 1939 metais ir \$1,014.99 už mirimus, įvykusius prieš tuos metus.

Iki šiol Susivienijimas Lietuvių Amerikoje išmokėjo iš viso \$1,697,880.66 pomirtinių ir \$1,649,666.50 ligoje pašalpu.

Skaičius ir apdraudos skyriai, prie kurių nauji nariai prisirašė bėgyje 1939 metų

Apdraudos skyrius	Kiek narių prisirašė	Apdraudos suma
I \$150	1	\$150
A 100	38	3,800
A 150	113	16,950
A 250	174	43,500
A 500	333	166,500
A 750	20	15,000
A 1,000	73	73,000
A 1,500	1	1,500
A 2,000	2	4,000
A 3,000	2	6,000
C 500	27	13,500
C 750	2	1,500
C 1,000	13	13,000
D 500	10	5,000
D 1,000	1	1,000
E 500	1	500
E 1,000	1	1,000
F 500	1	500
G 250	7	1,750
G 500	39	19,500
G 750	1	750*
G 1,000	19	19,000
H 100	12	1,200
H 150	8	1,200
H 250	17	4,250
H 500	40	20,000
H 750	5	3,750
H 1,000	6	6,000
N1 100	9	900
N1 150	12	1,800
N1 250	23	5,750
N1 500	53	26,500
N1 750	2	1,500
N1 1,000	7	7,000
N2 500	10	5,000
N2 750	1	750
N2 1,000	5	5,000
N3 250	2	500
N3 500	5	2,500
N3 1,000	1	1,000
N4 250	1	250
N4 500	5	2,500
N4 1,000	1	1,000

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

Mes ir mūsų vaikai

Trečias FLIS straipsnis, kuris diskusuoja nekuriąs problemas tarpe svetimtautinių tautų ir jų Amerikoje gimusių vaikų. Su klausimais ir pastabomis prašome kreiptis prie FLIS parent, 222 Fourth Avenue, New York City.

Daugybė žmonių pinigai yra tikra problema. Paprastai nėra užtektinai pinigų ir jeigu yra, tai sunku nespręsti kaip juos geriausiai suvartoti. Yra visokių nesupratimų ir bėrimų apie tai kada vaikai tur pradėti dirbti ir kiek iš jų uždirbtų pinigų priguli tėvams.

Mes norime, kad mūsų vaikai taip darytų, kaip mes jų metų sulaukę darėme. Jeigu užaugai sename krašte, greičiausiai dirbai uky prie tėvo, arba tėvui pagelbėjai vesti jo ukį. Didesnę dalį maisto gavote iš savo žemės, kuri prigulė jo tėvui, arba randa užmokėta prakaityti ne pinigais. Jeigu gyvenai mieste šioje šalyje, padėjimas visai kitoks. Kada tavo vaikai dirba, jie eina į fabrikus, krautuves, ofisus ir panašias vietas. Jie negauna maisto arba buto algy vietos. Jie išmoksta ką veikti su pinigais nuo kitų vaikų ir mergaičių.

Daug tėvų reikalauja, kad dirbantieji vaikai jiems duotų visus jų uždirbtus pinigus. Iš tų pinigų jie duoda vaikams mažą dalelę. Su šiandienos visokiais sunkumais tėvai mažai pinigų tegali duoti vaikams. Jie yra priversti vartoti juos maistui, drabužiams, rendai ir kitiems dalykams. Bet ir tokiuose atsitikimuose mūsų vaikai bus daug linksmesni ir patenkintai, jeigu mes išanksto su jais susitarsime kiek jie sau gali pasilikti. Kitais žodžiais, visi vaikai nori būti savo "bosais". Gerai žinome, kaip greitai jauni vaikai prašo pinigų. Bet nuo 15 iki 25 metų jau nemėgsta prašyti. Jie jau paau-gę ir patys nori pasidaryti nuosprendį apie savo pinigus. Gal jaudiname, kad pinigai

bus bereikalingai eikvojami, jeigu paskirsime reguliarią savaitinę sumą. Gal buti ir teisiybė. Daugumoje atsitikimų vaikai neturi gana patyrimo su pinigais. Bet kaip jiems gauti tą patyrimą? Per klaidas jie išmok. Nekurie vaikai per visą jų amžių nepažins pinigų vertės, bet daugumas išmąlingai juos vartos.

Kaip su visais dalykais, taip ir su pinigais iš pradžių reik jiems mažai duoti. Daug geriau padaryti mažas klaidas, negu didesnes. Po mažai galima padidinti pinigų sumą, bet ir tas priguli nuo to kiek jie uždirba ir nuo šeimos statuso. Virš visko, svarbu, kad vaikai jaustų, kad tėvai jiems pastitiki. Reikia vaikams gražu-mu parodyti jų klaidas. Jeigu jie visada girdės tik kritikavimus, tai jie sustos prašę patarimų ir visai neklusys ką turi jiems pasakyti. Jie nori paraginimo. Jie nori žinoti, kad jų gerbiate juos. Jie nori jausti, kad jie panašūs į kitus Amerikos vaikus ir mergaites, kurių tėvai jiems duoda reguliariškas sumas pinigų kas savaitę. Amerikoje yra pripratimas duoti vaikams kiek nors pinigų, jiems sulaukus šeštus ar septintus metus. Tokiu būdu vaikai išmoksta kaip išmintingai elgtis su pinigais.

Kartais sunku tėvams suprasti, kad vaikai jau užaugę ir kad yra geras dalykas jiems turėti balsą apie šeimos reikalus. Jeigu tėvai tą suprantą ir elgiasi su jais kaip su augusiais, tai pasekmės paprastai buna patenkinančios. Jie su mielu noru prisidės ir bus dalimi šeimos, jeigu tik jaus, kad jie yra svarbūs šeimos nariai. Ar nors sykį vaikų paklausei, kaip jie mano apie šias problemas? Jų nuomonės nevisuomet bus geros, bet jie jaus, kad jie gal ir turi nekurią pareigą ir daug labiau už tai godos tėvus.

FLIS.

Knygų skaitytojams pranešimas

Senieji knygų skaitytojų ratelio nariai, jau žino, kiek daug malonumo galima rasti beskaitant gražią lietuvišką apysaką. Tie, kurie dar to malonumo nepatyrė, turi dabar progą tai patirti užsisakant naują Lithuanian Book-of-the-Month Club knygą "Broliai Domeikos". Ši Liudo Dovydeno begalo įdomi apysaka gavo nuo Lietuvos valdžios premiją ir, perskaičius du-tris skyrius, jau jaučiama, kad ne per klaidą ta dovana jai buvo skirta. Ir kuo daugiau paskaitai, tuo sunkiau šią knygą padėti į šalį.

Aprašyti "Broliai Domeikos" čia nesugebame. Autorius užėmė 254 puslapius tai padaryti ir su pilniausiu pasisekimu jis vaizdžiai nupiešė tų dviejų brolių Julijono ir Adomo charakterį su visomis jų žmoniškomis silpnybėmis. Pavydas ir kerštas į narploja juos į eibes visokių teismuose tardymų, kol po keleto metų taisymsi po teismus prasiskolins, suvargę ir beveik visą žemę praradę, pradeda vėl, nors labai išleto, užmegsti geresnius ir daugiau broliškus santykius. Žinoma, iš pradžių negi galima save kaltinti, kad tvartai ir klounai išuštėjo. Norisi užmiršti, kad advokatai ir skolinintojai nemazai jiems kainavo. "Kartą Adomienėi bešnekan su Julijonienė abi apsi-vertė. Atsidususi Julijonienė ir išsitarė: "Tokia jau dalis".

Perskaičius šią įdomią apysaką, galimės Brolių Domeikos, nes jie su savo žmonomis pasidaro ne tai pasakos žmonės, bet tikri, gyvi, mums pažįstami asmenys.

Naujas skaitymo ratelis neužligo išsišys į Kauną užsakymą. Kas nori smagaus ir nei kiek nenuobodaus pasiskaitymo, prašomi greitai pranešti apie tai, įdedant čekį ar money orderį vertės 55 centų, o paskui jų kopiją "Broliai Domeikos" atplaukus

iš Kauno ir bus greitai persiųsta. Rašykite adresu: Lithuanian Book-of-the Month Club, 129 West 88-th Street, New York City, New York. Komisija.

Šelpkime Vilniją

Per ilgus metus viso pasaulio lietuviai per spaudą, per radio, prakalbėse net ir parengimuose kovojo už Lietuvos sostinę Vilniją ir jo kraštą, kurį buvo užgrobęs mūsų amžinas priešinys — lenkas.

Atėjo laikas ir štai Vilnius ir jo krašto dalis vėl kur jis priklauso, vėl prie savo motinos, Lietuvos. Bet džiaugtis nuoširdžiai negalime. Vilnius ir jo kraštas gražintas, bet kokio padėty? Visi naudingi dalykai pasisavinti ir išvežti Lietuvos priešų. O kas neišvešta, tai palikta nenaudojimoje padėty.

Vilnius ir jo krašto gyventojai už tai labai skaudžiai kenčia. Kenčia bada, skurdą ir panašius blogumus. Už tai mūsų darbai dar nepasibaigę. Gavome Vilniją, bet dabar reikia dirbti, kad Vilnius ir jo gyventojai atsigautų.

Dabar kiekviename mieste turime sudaryti komitetus, kurie pasirūpintų sušelpiti vilniečius maistu, drapanomis ir kitokiais reikmenimis. Dabar visi Amerikos lietuvių laikraščiai, visi lietuvių radio programai, visos draugijos, organizacijos, lietuviškos parapijos ir visuomenės veikėjai turi lutinai išsiųsios veikti ir paraginti savo brolius ir seseris Amerikos lietuvių prisidėti prie Vilniaus ir jo krašto gyventojų šelpimo.

R. Kirdinaitis,
LRD programų direktorius.

Dariaus-Girėno paminklui gautos aukos

Fondo komiteto išdinininkas p. J. Spurga prisiuntė penktą paskelbimą gautų aukų iki balandžio 8 d., 1940 m.

Nuo P. Atkočičio ir W. Goldberg drabužių siuvimo kompanijos, 456-474 Johnson Avenue, Brooklyn, New York — \$25.00, ir taip pat nuo P. Atkočičio ir W. Goldberg kompanijos dirbtuvės darbininkai per čermaną J. E. Gužas suaukojo \$10.00 ir laiškė mini: "Šiuomi prisijunčiame blanką No. 306 su aukomis Dariaus-Girėno Paminklo Fondui".

Nuo Tauras Kliubo, per Walter A. Meškunas, 132 W. Market Street, Scranton, Pa. \$5.00 ir laiškė skamba sekama: "Taurų Kliubo susirinkime p. Petras Pėstinikas pridavė blankas rinkimui aukų Dariaus-Girėno Paminklo Fondui. Apskalbėjus svarbą tokiu kultūringo darbo, Taurų Kliubas nutarė paaukoti Paminklo Fondui".

Tai labai malonu, nes čia paskelbtos aukos liudija, kad Dariaus-Girėno Paminklo Fondas žengia pirmyn, gaudamas gražią paramą nuo vietinių ir tolimųjų kolonijū. O pastatymas paminklo yra visų lietuvių reikalas.

Komitetas reikiška nuoširdų ačiū už aukas aukotojams, rinkėjams, draugijoms ir jų komitetams.

Prašoma ir toliau pasidaryti Paminklo Fondui. Už surinktas aukas visuomet teiktės išrašyti čekį ar "Money Order" vardu Dariaus-Girėno Monument Fund, ir adresuokite išdinininkui Mr. John Spurga, Port Jefferson Station, Long Island, New York. Už pasiūstas aukas aplaiksytė kvitą nuo išdinininko, o visos aukos bus skelbiamos spaudoje ir progai esant per radio.

Išdinininkas yra po užstatu ir atsakomingas, o pinigai dedami bankan, kame vedama sąskaita išdinininko, dviejų izdo globėjų ir finansų sekretoriaus.

Adv. Steponas Briedis, Jr.,
Finansų sekretorius,
280 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Brooklyn, N. Y.

Operetė "Sylvija"

Operetė "Sylvija" yra viena iš gražesniųjų operetėjų išverstų lietuvių kalba. Ji jau buvo vaidinta kai kuriose didesnijs Amerikos lietuvių kolonijose. Rodos kada tai buvo vaidinta ir Brooklynje. Dabar šią gražią operetę perstatyti rengiasi Operetės Choras gegužio 5 dieną, Labor Lyceum svetainėje, 947 Willoughby Ave.

Svarbesnes roles vaidins žymiesnį Operetės Choro artistai ir dainininkai: Sylvijos rolę Genovaitė Vitaitytė, Elzė — Alena Jezavitaitė, Vinco — Jonas Pranskus, Lacey — Jonas Atkočius, kuniaikščio Tobytum — Antanas Gudonis, ir tt. Operetėje yra virš 20 gražių dainų solo, duetų, vyrų grupių, merginų grupių ir viso choro.

Kiek man žinoma, tai Operetės Choras, dirguojamas gabios muzikės p-lės Violetės Tamkutės, prie šio veikalo perstatymo rengiasi jau nuo gana senai, o pastaruju laikui repetuoja net po tris sykius per savaitę. Iš to reikia manyti, kad operetė "Sylvija" bus suvaidinta kogeriausiai. Brooklyn, New York ir apeliinkės lietuvių turėtų nepamiršti gegužio 5 dienos ir ją pasvęsti del Operetės Choro parengimo, atsilankant ir operetės "Sylvija" vaidinimą ir į šokius po vaidinimo. Operetės Choras susideda vien iš čia gimusiu jaunimo ir dažnai patarnauja visokiems lietuvių parengimams veltui. Todėl atsilankymas į šio choro parengimą būtų lyg ir atsilankymas jam už patarnavimą lietuvių visuomenei. Tas taipgi jaunuoliams priduoų geresnio uop ir toliau del lietuvių veikti.

Kviečiu visus vietinius ir apeliinkės lietuvių į gegužio 5 dieną Operetės Choro parengimą. Nesigailėsite atsilankę, nes šio choro parengimai atsilankiusius visuomet patenkiną. Vaidinimo pradžia 4:30 val. po pietų. Po vaidinimo šokiai prie gero orkestro. Būkite patys, taipgi pakvieskite savo gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti.

Aš Busiu.

Philadelphia, Pa.

Petras Satinskas

Point Breeze lietuvių kolonija turi garbės pasididžiuoti jaunu čia gimusiu ir augusiu, kemiko monkslą baigusiu, lietuviu Petru Satinskiu ir jo pasidarbavimu šioje kolonijoje ir apeliinkėje. Jis turėdamas vos 23 metus amžiaus jau buvo išrinktas Lietuvių Amerikos Pašalpinio Kliubo pirmininku, buvo komisijoje pirmininko padėjėju siunčiant lietuvių atletus į Pirmąją Lietuvos Olimpiadą Kaune, gabiai perorganizavo Point Breeze Atletikos Kliubą, parašydamas konstituciją. Dabar tas kliubas yra champions of S. Phila. Baseball League. Jis pradėjo tvirti pirmą šioje kolonijoje basketball jautą, yra pirmininku SLA jaunųjų 370 kuopos ir per pastaruosius 4 metus yra Board of Directors Federated Clubs of Penn. Yra pirm. Lietuvių Republikonų draugijos Phila. 1-mo Ward'o. Jis pirmas

Point Breeze'e pradėjo rengti vaikams Kalėdų eglaites, o dabar jis tvieria Drum and Bugle corp. in Pt. Breeze.

Kaip matome iš viršpažymėto, P. Satinskas yra labai veiklus, ypač jaunuolių tarpe. Šio mėn. 23 d. balsavimuose jis "runija" į Rep. Ward Executive Committee in 48-th Ward, 19-th Div. Įsitikinęs yra laimėti.

F. P

New York, N. Y.

Numirė P. Bajoro motina

Šiomis dienomis Tėvynės redakcijos narys, rašytojas Pranas Bajoras, gavo iš Lietuvos liudną žinią: kovo 13 dieną numirė jo motina Lucė Bajorienė, turėdama virš 75 metų amžiaus ir gyvenusi Beniučių kaime, Jiezno valsčiuje, Alytaus apskrity.

A. a. Lucė Bajorienė buvo penkių sūnų ir trijų dukterų motina. Trys sūnys ir viena duktė numirę jau senai. Dukterys Danutė Žeimienė ir Pet-rė Baranauškienė vedę su šeimynomis gyvena Lietuvoje, o sūnys Pranas ir Jonas gyvena Amerikoje. Jie visi savo brangios mamytės liudi.

Ji taipgi dideliame nuliudime paliko nemažą anukų ir giminių Lietuvoje. Nemaža jos giminių gyvena Amerikoje, ypač So. Deerfield ir Sunderland, Mass. ir Cleveland, Ohio. Vėlonė buvo gera vaikų motina ir širdinga moteris. Palaidota Jiezno kapinėse šale jos vyro Aleksos Bajoro, kuris numirė jau apie dvylika metų atgal.

Lai jai buna lengva išsėtis tėvynės šaltoje žemelėje.

Baltimore, Md.

Chicago šokikai duos programą

L. J. Esunas prezentuoja Vytautą Finadara Biliejų ir Chicago šokėjų grupę su Alena Pečiukaitė soliste ir akomponiste. Jie programą duos balandžio 28 d., Lietuvių Salėje, 851 Hollins St., Baltimore, Md. Pradžia 7:45 val. vakare. Įžanga 55c. ypatai.

Kviečiami visi vietiniai ir apeliinkės lietuvių į tą parengimą atsilankyti ir pamatyti meniškų šokių, kaip jie šokami Lietuvoje. Šio parengimo dalis pelno skiriama del vilniečių gelbėjimo.

Koresp.

Wilkes Barre, Pa.

LPK šeštos metinės vakarienės rati valanda

Kovo 31 d. vakare vietos Lietuvių Progresivis Kliubas turėjo savo šeštą iš eilės metinę vakariene-bankietą su radio programu. Tai įvyko Redington viešbuty, o radio programą leido per WBRE stotį.

Sulig radio valandos vedėjo pranešimų paaiškėjo, kad L. P. K. turis apie 200 narių; kad kliube priklausančiai vietos ir apeliinkių lietuvių profesionalai, biznierių ir kiti pažangesnį žmonės. Randasi ir apščiai rėmėjų-finansuotojų, kurių dėka ir minima radio valanda įvykinta. Reikiška kliubo jėgos, kaip moralės taip ir materialės nemokos. Programo dalyviais buvo: p-lė Šeporaitė, dzimdziai Šeporaitis ir šokočius, tulas vyrų sekstetas ir patys vakarienes dalyviai — publika.

Grynai meniniu atžvilgiu p-lė Šeporaitė išpildė dvi dainas solo ir savo partiją atliko geriausiai. Minimos pamelės balsas labai malonus ir nuoširdžiai jautrus. Ypač tai pasireiškė dainuojant angliškai, kuri kalba, matomai, dainininkei yra labiau įprasta. Bet M. Petraus-

ko "Valia valužė" dainuojant duetu su p. šakočium Šeporaitės dikcija buvo geresnė. Tik jau dainos tempas toli gražu nebuvo tokis, kokių mūsų brangūs lietuvių jė patys dainuodavo.

Dzimdziai šokočius ir Šeporaitis — seni vilkai savam amate ir jų dviejų įdainuotos dzimdzioskos dainuokos išėjo gana sklandžiai. Ar jų dviejų įterptieji "dziokai" buvo atatinkami ar ne — apie tai gali buti dvejopų nuomonių. Bet, kad tatau užmėnė gana daug brangaus radio valandos laiko, tai jau neginčijamas faktas. Net nei teisėjas Fine nebesuspėjo pasakyti savo kalbos.

Patys dalyviai-vakarieniautojai padainavo dvi dainas: "Kaimo mergelė" ir "Ar aš tau, sese, nesakiau?" Pirmą sudainavę vakaro programą pradedant, o antrą nelaimingos narės suraminimui. Abi dainos, kaipio publikos dainuotos, geriaus nei negalėjo išieiti. Bet rašančio nuomone, nei pirma nei antra neatatiko saviems tikslams. Pirmoji — ne bankietinė, o tiktai kaimiška meiliška daina. Tam tikslui reikėjo pasirinkti kokią nors bankietinę ("svodbinę") dainą. Juk dainų mes turime pakankamai. Apie antrą dar aštriaus reiktų bankietininkus išpeikti: argi tokia daina, kaip viršminėta, reikia suparaližuotą moterį "raminti"? Tam tikslui reikėjo parinkti ką nors motiniškai guostino.

Iš prakalbų buvo dvi: miesto majoras kalbėjo angliškai, o p. Kubilius, iš Scrantono, lietuviškai. Majoro prakalbėlė, kai jau majorams priprasta, susidėjo iš sveikinimų ir linkėjimų, o šiuomi tarpu dar ir apie bekylantį potvinį pakalbėjo. Gražiausią ir momentui tinkamiausią prakalbėlę pasakė p. Kubilius. Jisai gražia ir taisyklinga kalba trumpai apibūrė mūsų ateivių atvykimą, vargus, siekimus ir, primindamas siektinus tikslus, butent: organizuotis, šviestis ir kultūrėti, kad tuo budu galėtume sulygti su kitų civilizuotų tautų išveivais. Galop, sveikindamas visus vakarieniautojus, lietuvių visuomenę ir tautą, labai atatinkamai priminė ir Vilniaus atgavimą. Už tai p. Kubiliui reikia sušukti "valio!"

Akylus Klausytojas.

Worcester, Mass.

Rengiamo vakarienė Lietuvos naudai

Lietuvai Remti Draugija rengia didelę vakariene balandžio 28 d., Lietuvių Kliubo svetainėje, 12 Vernon St. Pradės 6:30 val. vakare. Komisija, kuri susideda iš gerų darbuotojų — O. Laurinaitienės, M. Danilienės, J. Dvarecko, V. Mitriko, J. Babraičio ir A. Janušonio — darbuojasi, kad viskas del vakarienes bu-

tų surinkta aukomis. Daug jau yra surinkta aukų. Yra žmonių, kurie aukoja netik daiktai, betir pinigais.

Visas vakarienes pelnas bus pasiūstas į Lietuvą sušelpimui atgauto Vilniaus. Kviečiame visus vietinius ir apeliinkės lietuvių į šį svarbų parengimą atsilankyti. Rengėjai.

Grand Rapids, Mich.

Svarbios prakalbos

Šeštadienį, balandžio 27 d., 8 valandą vakare, Sv. Jurgio draugijos svetainėje, 1513 Quarry Ave., N. W., kalbės P. Daužvardis, Lietuvos konsulas, iš Chicago, Ill., apie dabartinę Vilniaus krašto būklę ir kitus lietuvių reikalus. Jis yra gerai susipažinęs su tais reikalais ir beabejonės pasakys daug įdomaus. Rengia S. L. A. 42 kuopa.

Vietinius ir apeliinkės lietuvių nuoširdžiai kviečia atsilankyti. Komitetas.

Aukos Lietuvos reikalams

Lietuvos generalio konsulato New Yorke aukų pakvitavimas Nr. 31

Vilnijos lietuviams

P. Radvinauskas, Brooklyn, N. Y., per J. Ambrazejų — \$1.00
Pittsfield, Mass., lietuvių per L. Bagdoną — 16.00
(aukojo: \$10.00 — Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė D-ja; \$2.00 — L. Bagdonas; po \$1.00 — P. Vekeriotas, D. Velika, M. Baniuškevičius ir J. Baronas)
Amsterdam, N. Y., Vilniaus Komitetas, per sekr. St. Kisieliutę — 81.29
(aukojo: \$65.29 — surinkta per 16-tos vasario minėjimą; \$10.00 — Dukterų Marijos D-jos; \$5.00 — A. D. Lurie ir \$1.00 — Gabay's Shop)
Lietuvos Vyčių 127 k., Hudson, Mass., per Miss Antonia Kerdokas — 10.00

Viso — \$108.29
Anksčiau skelbta — 11,220.08

Bendrai Vilnijos lietuviams — \$11,328.37

Ši suma pervesata Vyriausiam Komitetui Vilniaus Kraštui Remti. Lietuvos generalis konsulas visiems aukojusiems, rinkėjams bei šiaip prisidėjusiems nuoširdžiai dėkoja.

Consulate General of Lithuania, 16 West 75-th Street, New York, N. Y.

P. S. Keletas asmenų aukojų "Liet. Atstatymo Bendrovės" sėrus. Jiems pakvitavome laiškais. Aukotojų pavardes ir šerų skaičius viešai paskelbsime vėliau.

Del aukų Lietuvos šaulių sąjungos lėktuvų pirkti

Savo laikų spaudoje buvo paskelbta, kad Lietuvos šaulių sąjungos lėktuvai pirkti, p. Katrė Katkevičienė ir Julė Andriulienė, iš Chicago, paskyrė 1938 m. birželio 4 d. vakarėlio pinigą — \$7.00.
Dabar p. K. Katkevičienė ir J. Andriulienė prašo paskelbti, kad tie \$7.00 yra paskauti vien tik p. K. Katkevičienės asmeniškai.
Liet. Generalis Konsulas, New York, N. Y.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Order ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS

Susipažimimui kopiją pasiūsiame veltui

Žinios iš Lietuvos

Moteryų veikla

Lietuvos Moterų Taryba buvo įsteigta 1929 m. su tikslu jungti ir reprezentuoti visų atskirų moterų organizacijų darbą ir atstovauti moterų visuomenei, kaip reikalingas jų bendras darbas Lietuvoje ar užsieny. Pagrindinis Liet. Moterų Tarybos tikslas — jungti Lietuvos moterų pajėgas bendriems krašto ir lietuvių siekimams, nuolatiai palaikyti srovinius įsitikinimus. Šiuo atžvilgiu lietuvių moterų yra parodžiusios didelį tautinį ir politinį subrendimą. Bendrus klausimus sprendžiant, kada tik reikia, prisideda ir tos moterų organizacijos, kurios dėl įvairių priežasčių tarybai nepriklauso. Tarybai nepriklauso tos moterų draugijos, kurios įeina į KVC (Katalikų Veikimo Centras). Dabar tarybai priklauso 18 moterų organizacijų, iš kurių paminėtinos: Aukštąjį mokslo baigusių moterų draugija, birutietės, gražinietės, jaunaliučių, gailingųjų seserys, Mergaičių bičiulių, Lietuvos vaiko, Moterų globos, Kudių gelbėjimo ir kt. draugijos. Jos jungia nemažą organizuotų Lietuvos moterų skaičių.

Tarpusavio ryšiams palanki Kaune buvo įsteigta moterų klubas, o su visos Lietuvos moterimis ryšiams palanki — radio laikraštis. Bendrai Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams santikiai yra leidžiamas mėnesinis žurnalas "Moteris ir pasaulis", kuriame bendradarbiauja viso pasaulio moterys lietuvės. 1937 metais pirmoji lietuvių moterų suvažiavimo 30 metų sukakčiai paminėti Lietuvos Moterų Taryba buvo sukvietusi visos Lietuvos moterų organizacijų atstovų ir veikėjų suvažiavimą, kuriame dalyvavo per 1,000 atstovų nuo 40 lietuvių moterų organizacijų. Pereitais metais Liet. Mo-

terų Tarybos pavyzdžiu pasiekusios Amerikos lietuvių suorganizavo Amerikos lietuvių Moterų Tarybą, kuriai priklauso įvairių pažiūrų ir nusistatymų organizacijos ir draugijos.

Liet. Moterų Taryba savo darbo gaires iš pat pradžių suderino su Tarptautinės Moterų Tarybos veikla ir iš pat pradžių įstojo nariu. Tarptautinei Moterų Tarybai šiemet sukaks 52 metai; ji turi subursius 42 tautų moteris. E.

Prekybos daviniai

"Tautos ūkio" duomenimis, Lietuvos užsienio prekyba 1939 metais buvo tokia: Iš tų valstybių, su kuriomis atsiskaitoma clearingo sistema, didžiausią saldo Lietuvos naujai davė prekyba su Vokietija — 8,6 milijonus litų, vadinasi už tiek daugiau prekių Lietuva išvežė į Vokietiją arba Vokietija liko Lietuvai skolinga 8,6 mil. litų. Taip pat mūsų naudą išėjo prekyba su Latvija ir Vengrija. Italijai, Suomijai ir Graikijai mes likome skolingi nedidelės sumas. Iš ne clearinginių valstybių didžiausią saldo mūsų naudai davė prekyba su Anglija — 37,7 mil. litų. Be to aktyvų balansą Lietuva turėjo su Sovietų Sąjunga, Belgija, Švedija, Palestina, Norvegija ir Francijos kolonijomis, kurios visos davė 9,2 mil. litų aktyvą. Didžiausią pasyvą davė prekyba su Olandija — 8,7 mil. litų. Toliau seka Lenkija, Suvienytos Amerikos Valstijos, Danija, Argentina, Olandijos kolonijos, Anglijos dominijos ir kolonijos ir kt. Apskritai, kad ir teko mūsų prekybai pereitais metais pergyventi įvairius sukrėtimus ir sunkumus, vis dėlto ji patenkinama. Kainos bendrame rezultate nebuvo blogos. Kiek kitokia padėtis susidarė karui prasidėjus, nes importinių prekių kainos pradėjo labiau kilti, negu eksportinių. E.

Durpynai

Suvalkijoje (penkiuose apskrčiuose), Žemės ūkio ministerijos surinktais duomenimis, yra 15,773 hektarai durpynų: Alytaus apskrityje 2,383 ha, Mariampolės apskr. 10,187 ha, Vilkaviškio apskr. 1,163 ha, Seinų — 800 ha ir Šakių 1,240 ha. Viso šių apskričių durpynuose esama apie 680 milijonų kubinių metrų žalos durpės masės, daugiausia Mariampolės apskr. — net 513 milijonų kub. metrų. Iš viso Suvalkijoje kasmet pagaminama apie 100,000 tonų durpių. Apie 40,000 to pagamina Vilkaviškio apskr. ūkininkai, žymiai mažesnė dalis pagaminama valdiniuose durpynuose. Suvalkijos durpės yra geros ir atstoja malkas, pav. Mariampolės apskr. Sasnavos valsč. yra dideli Vinčių ir Sulemos Budos durpynai, kurių durpės yra kaitrios kaip anglis ir sudegusios beveik visai nepalieka pelenų. Tokių durpynų esama ir kitose Suvalkijos vietose, tik jos ne visos dar ištytos. E.

Rupinasi bedarbiais

Vyriausybė įvedus darbo prievolę Vilniaus, Švenčionių ir Trakų apskričių miškų darbu, miesto savivaldybėje įvyko pasitarimas darbo prievolės reikalu, kurią norime Vilniaus krašte pradėti tuojau vykdyti. Darbo birža jau pradėjo ruošti sąrašus tų, kurie neturi nuolatinio darbo ir tankia miškų darbams. Del darbinčių Vilniaus savivaldybės tariausi su miškų administracija. E.

Pašto reikalu

Pašto korespondencijos išvežimas iš Europos paskutiniais laikais žymiai parėjęs. Pavyzdžiui, š. m. kovo mėnesio korespondencijos ir siuntinių paštas į Šiaurės, Pietų ir Vidurio Ameriką, Pietų Afriką

ir Palestiną buvo vežamas, priderinant prie laivų, iš Kau-no sekančiomis dienomis: Į New Yorką ir Chicago: kovo 15, 17, 30 d. ir balandžio 13 dieną. Į Rio de Janeiro, Montevideo ir Buenos Aires: kovo 3, 22 ir balandžio 3 ir 10 d. Į Capetown, Johannesburg ir Montreal: kovo 4, 11, 18, 25 d. ir balandžio 1 d. Į Tel Aviv ir Haifa (Palestiną) kovo 1, 3, 5, 8, 10, 12, 15, 17, 19, 22, 24, 26, 29, 31 d. ir balandžio 5 ir 7.

Oro paštas į Pietų ir Šiaurės Ameriką skrenda sykiu per savaitę. E.

"Kaziuko" mugė

Kovo 4 diena (Švento Kazimiero diena) Vilniuje yra ypatingai išgarsėjusi savo dienele, tradine "Kaziuko" muge. Seniau Vilniaus miestas buvo svarbus prekybos centras, tai per šv. Kazimiero mugę būdavo daromos milijoninės apyvartos. Garsios šiaulių odis, Sibiro kailiai, Kazanės miltai Vilniun sutraukdavo pirklius netik iš visos Rusijos, bet ir iš Vakarų valstybių. Tos mugės ilgainiui, prie lenkų, sumėnkėjo, išsigimė ir beliko "Kaziuko" mugėmis, nors plačiausios Vilniaus apylinkės gyventojams ir dabar savo reikšmės nenustojo. Dabar šv. Kazimiero mugė yra liaudies, krašto, kaimiečių mugė, kurioje ir vyrauja kaimo dirbiniai. Kaip Klaipėdos mugėn ruošiasi visi Klaipėdos krašto gyventojai birželio mėnesį, taip Vilniaus šv. Kazimiero mugę ruošiasi visos Vilniaus kraštas per savaites išanksto. Iš vieno sričių vyksta mugėn tik jaunieji čia savo Kaziukų (Kazys, Kazė) susirasti, iš kitų sričių vyksta tik senieji, gabendami įvairių darbu darbelių parduoti. Suvažiuoja per 60 ir 100 kilometrų nuotolio. Kelionė dažnai trunka 2—3 dienas, tad, kad būtų saugiau ir nenuobodu, susijungia dažnai ištisi kaimai, traukdami ir Vilnių ilgiausiomis vilkstinėmis. Čia atvažiuojant išnuomojama Lukiškių aikštėje vieta, kur išdėsto visą savo žiemos darbą. Vyrai lankus, ratlankus, kamuntus, užtekus (čebertus), spintas, kedes, verpimo ratelius (kalvaratus), verpstes, verpsčius, spragilus, grėblius, vėtykles, sėtuves, klumpes (kadulius), paveikslams rėmus, medinius šaukštus, samčius, menturius, pintines, šerius, uodegas, kiškių, šešukų, kiaulių ir kt. kailius, šiaudines skrybėles ir tt. Ypačiai įdomūs Vilniaus krašte gaminami dirbiniai iš šiaudų. Bet dar meniščiau atrodo moterų darbeliai. Tai 100-50-nytės "skotertys" (staltiesės), rinktinės paklotės, raštuotos gunelės, "divonai", plona drobė, šiaudiniai, įvairiaspalviai krepšiai, takeliai, megstinės korpės ir per žiemą numegstos pirštinės ir kojinės. Iš skanėstų mugininkams garsiausi yra tradiciniai Smurgainių riestainiai ir "kaziuko širdys", medauninkai, be kurių neturi gyžti namo joks mugininkas. Parvežtus namiešiams, ypač vaikams lauktuvinius riestainius ir širdis priimta aiškinti, kaip šv. Kazimiero dovana. E.

Iš to gali būti aišku, kad: 1) Ar Italija savo žiriniu nori ką nors laimėti be karo; 2) Ar jei stas kariauti, tai greičiausia padės Vokietijai.

Filmų bendrovė

Naujai įsteigtos "Lietuvos filmos" bendrovės tiksluose numatyta: gaminti kino kronikas, siužetines, reklamines, kultūrines ir kt. pobūdžio filmas, jų parašus ir kt. šviesos raščio tekstus, platinti ir eksplotuoti savo pagamintas filmas Lietuvoje ir užsieny, atstovauti užsienių kino filmų gamybos ir kino aparatūros ir tt. gaminių firmas, statyti, nuomotuoti ir eksplotuoti kino teatrus ir tt. E.

PASaulio IYKIŲ APŽVALGA

(Tąsą nuo 1 pusl.)

riaunant, Vokietija gauna karo medžiagos per ją iš kitų valstybių; 2) Karui prasidėjus, Italija nebuvo prisirengus kariauti; 3) Dabar Italijai nepatinka Hitlerio susidraugavimas su Stalinu.

Bet praeitą savaitę šiek tiek galėjo paaiškėti, kurlink Italija linksta. Vienas įtakingas Italijos užsienio reikalų ministerio draugas per radio pasakė: "Trimitai netrukus sugaus". O tai įvyko lygiai tuo pačiu metu, kai Italijos laivynas manevravo netoli Dardanelių ir kai spauda išklaimingai rašė apie "vokiečių laimėjimus Norvegijoje". Tuo pačiu metu, kai Romoje, Milane ir Florencijoje italų studentai sukėlė demonstracijas prieš anglus. Taipgi praeitą savaitę pas Mussolinį atvyko Vokietijos kariška misija. Tie įvykiai sąjungiečius jaudina ir dėl to Anglijos ekonomijos ministeris R. H. Cross pasakė: "Mes nesivaidijame su Italija, nes norime būti visuotiniais draugais su ja. Bet mes norėtume žinoti, kur dabar Italija stovi". Francijos premieras Reynaud praeitą savaitę paskelbė, kad Francija įeikanti susitarimo su Italija Viduržemio jūros reikalais". Bet iš Italijos negauta teigiamo atsakymo. Balandžio 21 d. Italija minėjo 2,700 metų Romos įsteigimo sukaktį. Tame minėjime Mussolinis pasakė: "Dirbkime ir ginkluokimės". Apie Raynaunderio siūlymą susitarti su Italija nieko nesaikė.

Iš to gali būti aišku, kad: 1) Ar Italija savo žiriniu nori ką nors laimėti be karo; 2) Ar jei stas kariauti, tai greičiausia padės Vokietijai.

Balkanai nerimsta

Nežinojimas, ką darys Italija nerimą kelia Balkanuose. Tas nerimas jaučiamas iš visų pusių.

Jugoslavija pilna paskalbų, buk Vokietija sutinkanti, kad Italija užimtų Dalmatijos pakraštį ir kad Italija pasiuntusi kariuomenę į Albaniją, kuri pulsianti Jugoslaviją. Jugoslavija turi 300,000 karių ir prie jų dabar pašaukė rezervus. Ji taipgi užsimojo kovoti prieš svetimų valstybių šnipus. Praeitą savaitę Jugoslavijoje susekta norėtas padaryti perversmas. Del to suimtas buvęs premieras M. Stojadinovič, kuris pataikavęs naciams. Policija kratė daugelio vokiečių namus ir rado ginklų. Taipgi rado įtartinių dokumentų.

Rumanijoje persekiojama tūkstančiai vokiečių "turistų". Rumanijos karalius Karolis norėtų su kariaujančiomis valstybėmis sugyventi taikoje. Bet Rumanija spaudžiama iš abiejų pusių. Vokietija reikalauja daugiau maisto produktų ir aliejaus iš Rumanijos. Vokietija taipgi nori sąjungiečius ir jų įtaką visiskai išstumti iš Rumanijos. Sąjungiečiai nenori, kad Rumanija remtų Vokietiją. Gyvendama netikrumoje, Rumanija ginkluojasi. Kai kuriose savo dalyse ji steigia fortifikacijas, panašias į francūzų Maginot fortifikacijas.

Iš aukščiausių paduotų sutraukų Europos įvykių išrodo, kad šis pavasaris bus "tikrojo karo" pavasaris, nes nors vakarų fronte "nieko naujo", bet formuojasi kiti frontai.

Suv. Valstijos prasergsti Japoniją

Pastaruju metu Japonija pradėjo "gražiai žiūrėti" į Vakarų Indiją, kur yra didelės ir turtingos Olandijos kolonijos. Europoje einant dideliu karo sukuriui, Japonija pasimojusi ta kolonija pasinaudoti. Yra žinoma, kad Japonija neleistų Vakarų Indijos protektuoti Anglijai, kaip kad dabar Anglija protektuoja Danijos Faroe salas. Japonija link Vakarų Indijos kolonijų reikią "draugiškumą" ir ji susirūpinusi tų "kolonijų" saugojimu.

Kadangi su Ramiojo vandenyno sritimis daug reikalų turi ir Suv. Valstijos, tai į Japonijos pasimojimus tuojau atsiliepė šio krašto sekretorius Cordell Hull. Jis pareiškė, kad Suv. Valstijos taipgi būtų priešingos, jei Olandijos valdomos kolonijos Indijoje peritų į kitos valstybės rankas. Jis taipgi paminėjo, kad Suv. Valstijos su tomis kolonijomis veda plačią prekybą ir jei kas pasikėsintų prieš tas kolonijas, paliestų Suv. Valstijų reikalus.

Grenlandija

Iki vokiečių invazijos Danijoje, jai priklausė šiaurėje esančios dvi didelės salos Grenlandija ir Islandija. Tai salos, priklausančios prie Vakarinio žemyno. Sulig Monroe doktrinos, Suv. Valstijos gali kištis į reikalus tų žemių, kurios priklauso Vakariniam žemynui. Kas liečia Grenlandiją, tai Anglijos ambasadorius Washingtono pareiškė, kad ta šalimi apsirūpins Kanada, kuri taipgi randasi Vakariniame žemynė. Žinoma, rupinsis tik tuomet, jei vokiečiai užsimotų ją savo globon paimti.

Islandija

Vokietijai užėmus Daniją, Islandijos likimu susirūpino Suv. Valstijos, tais pačiais Monroe doktrinos pagrindais. Praeitą savaitę Suv. Valstijos užsimojo Islandiją padaryti nepriklausoma valstybe.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS SENYVAS VYKAS ant mažos vištų uokės, kuris supranta darbą apie trobėjus ir šiaip (Handy man). Kurie nenori dirbti ant uokės, o mylėti tik gerus laikus turėti, toki neatsiškai te.

CHAS CHAKNES,
583 Clark Street,
WAVERLY, N. Y.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3329 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel. EVERgreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Tel. Grovehill 1595

Dr. A. L. Yuskas,

Gydytojas ir Chirurgas,
2422 West Marquette Road,
Corner 67-th St. and
Artesian Ave., Chicago, Ill.

Dr. G. J. Tarulis,

Ost-opatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10-5 ir 7-9.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public

JOSEPH LEVANDA

(Levandauskas)
UNDERTAKER
837 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS

SLA N A R Y S

Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Benedict J. Schegaus

Real Estate & Insurance
Mortgage Loans

195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Tel.: EVERgreen 7-1241

John Naghten & Co.

Established 1863

1903 Insurance Exchange

Chicago, Illinois

Real Estate & Insurance

Specializuojami: Biznisai,

Gyvenimo Namais ir Farmoms

Mandagūs ir Greitai Patarnavimas

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Svaiginančių Gėrimų Krautuvė

JOKUBAS POLANSKIS

45 Christopher Street,

New York, N. Y.

Užsakymai greitai išpildomi

bile valandą.

Valandos: Nuo 8 ryto iki 12 naktų

TELEFONAI:

CHelsea 3-9812 — WATkins 9-2382

"Aš neturėjau supratimo, kad telefonas gal tiek pagelbės"

TIESIOG NUOSTABU KIEK TELEFONAS GALI JUMS PADARYTI — IR KAIP MAŽAI KAINUOJA

Telefonas gali jums sutaupyti valandas laiko ir nesuskaitomus žingsnius kasdien. Kada blogas oras ar jums stokuoja laiko, jūs galite reikmenis nusipirkti vien patelefonavus ir krautuve. Jūs taipgi sutaupysite laiko, susitartę išanksto... pirmąjį sužinosite kas rodoma judėjus... telefonuokite darydami pakvietimus.

Telefonas suteikia malonų būdą būti artimuose santykiuose su draugais ir giminėmis — ir yra neįkainojamas nepaprastuose atsitikimuose.

Palyginus su tuo, ką jums telefonas gali suteikti, jo palaikymo kaina yra visai maža. Kodel neužsisakyti sau telefono šiandien?

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

MAŽIAU, NEGU 3 PENKTUKAI PER DIENĄ PALAIKYS TELEFONĄ JUSŲ NAMUOSE — UŽSISAKYKIT ŠIANDIEN!